

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

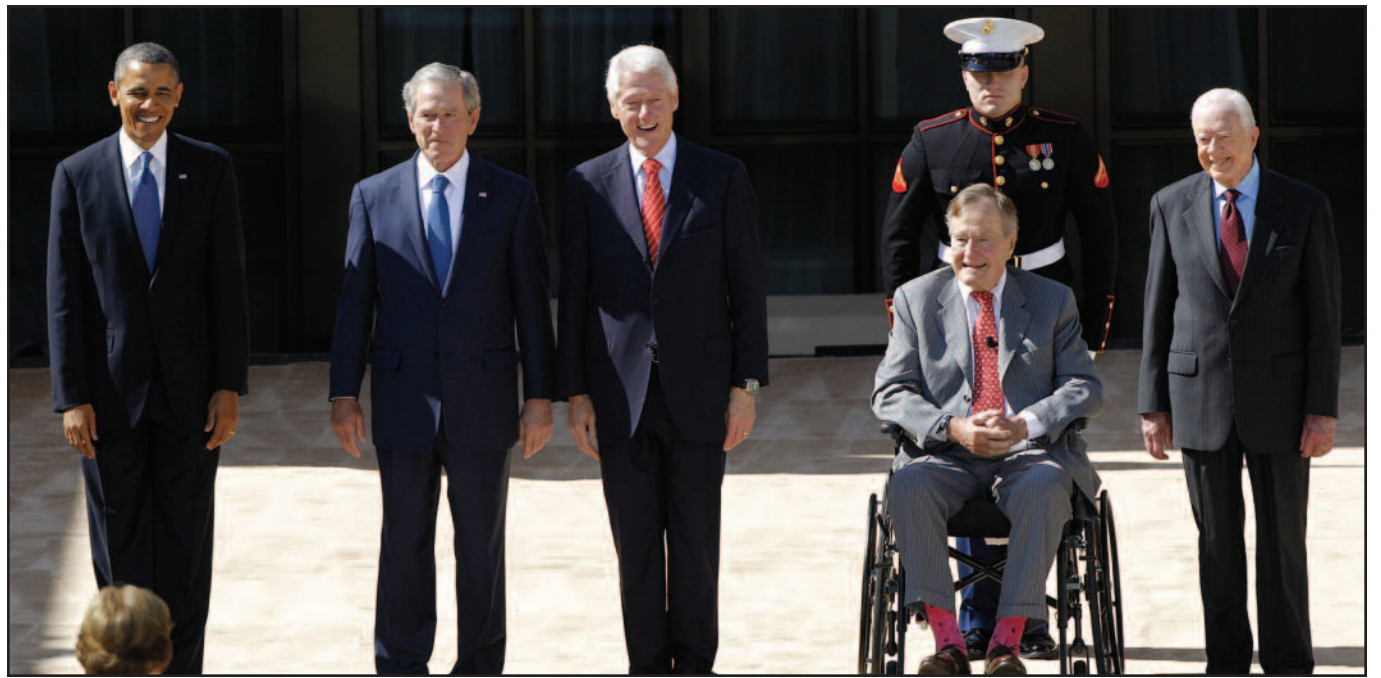
ŠEŠTADIENIS – SATURDAY, APRIL – BALANDŽIO 27, 2013 • Vol. CIV Nr. 50

Kaina 2 dol.

4545 WEST 63rd STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60629

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 04-26-13

Nedažnai vienoje vietoje pamatysi penkis JAV prezidentus. G. W. Bush prezidentinės bibliotekos atidaryme (iš kairės): prezidentas Barack Obama, buvę vadovai George W. Bush, Bill Clinton, George Bush ir Jimmy Carter. Tom Fox (AP) nuotr.

„Sprendimų taškų teatras“ – naujoje bibliotekoje

Buvęs JAV prezidentas George W. Bush įsitikinęs, kad bus jau seniai miręs, kai istorijos teismas pateiks galutinį sprendimą apie jo vadovavimo laikotarpį, ir ragina savo jaunesnį brolių siekti prezidento posto.

Tačiau G. W. Bush ir pats pasistengė stumtelėti istoriją į priekį vakar Dallas, Texas atidarydamas savo prezidentinę biblioteką. Buvęs prezidentas pristatė save kaip vadovą, priėmusį ryžtingų sprendimų, kai reikėjo nuo terorizmo gelbėti šalį. Įrengtoje ekspozicijoje daug vietos skirta 2001 metų rugsėjo 11-osios atakoms – padėta sulankstyta plieninė sija iš Pasaulio prekybos centro griuvėsių, rodomas vaizdo įrašas, kaip sumunka ir dulkių debesis sukelia bokštai dvyniai. – 3 psl.

Nelegalūs imigrantai turi vilties

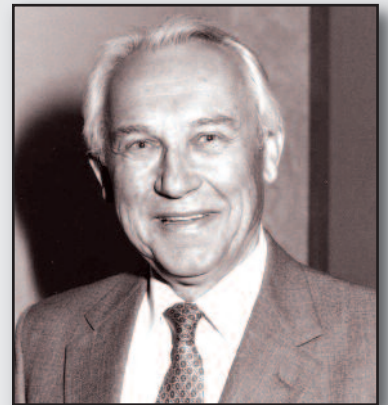

Lietuvių kilmės senatorius Dick Durbin pristato naują imigracijos įstatymą. Iš kairės: senatoriai John McCain, Chuck Schumer, Dick Durbin, Robert Menendez ir Marco Rubio. T. Rourke (AP) nuotr.

Po ilgų derybų senatorius Dick Durbin (demokratas iš Illinois valstijos) kartu su kitais septyniais kolegomis š. m. balandžio 18 d. JAV Senate pristatė imigracijos reformos įstatymą, dėl kurio sutarė abi partijos. Dick Durbin kalbėjo:

„Amerikos imigracijos sistema yra sugriuvusi. Laikas abiejų partijų pastangoms ją pataisyti. Šis kompromisinis pasiūlymas, padiktuotas sveiko proto, apsaugos JAV valstybės sienas, paskatins mūsų ekonomikos augimą ir atsakingai nuties kelią į pilietybę milijonams imigrantų. Šiandien siūloma pataisa yra pirmas žingsnis. Dar vyks apklausos, pataisos bei atviros ir sąžiningos diskusijos Senate. Bet laikas šioms diskusijoms yra pribrendęs dabar, ir aš laikiu, kad kolegos iš abiejų pusių pritartų mūsų siūlymui.“ – 14 psl.

Mirė prof. dr. Vytautas Bieliauskas

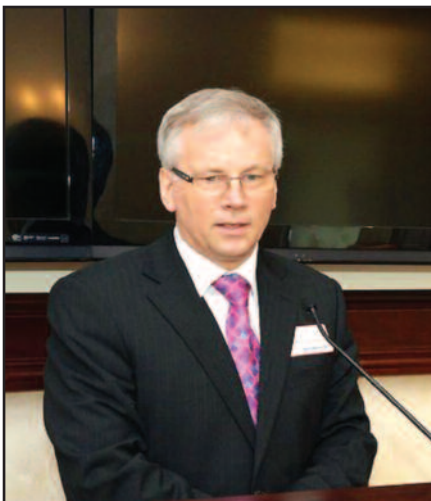

Balandžio 25 d. mirė buvęs Pasaulio Lietuvių Bendruomenės (PLB) pirmininkas, filosofas, psichologas, visuomenės veikėjas Vytautas Juozas Bieliauskas.

Vytautas Juozas Bieliauskas gimė 1920 m. lapkričio 1 d. Plačkojuose, Višakio Rūdos valsčiuje, Marijampolės apskrityje, Lietuvoje. Mokėsi Rygiškių Jono gimnazijoje Marijampolėje, Vilkaviškio kunigų seminarijoje. Baigęs studijas Tuebingen universitete (1943), vėliau įgijo daktaro laipsnį. 1944 m. įsteigė Lietuvių sąjungas (Joms pirmininkavo), žurnalą „Aidai“ (1944–1946 jo leidėjas ir vyr. redaktorius). 1949 m. persikėlė į JAV. 1958–1988 m. Xavier University (Cincinnati, OH) profesorius, nuo 1959 m. šio universiteto Psichologijos katedros vedėjas, nuo 1988 m. profesorius emeritas. 1988–1992 m., V. J. Bieliauskas pirmininkavo PLB, kaip PLB pirmininkas dalyvavo Sąjūdžio suvažiavime. Nuo 1994 metų – JAV LB Krašto tarybos vicepirmininkas. Buvo JAV Katalikų mokslų akademijos akademikas (1987), šios akademijos Spaudos komiteto vadovas. 1989–1996 m. – Vytauto Didžiojo universiteto Atkuriamojo senato narys. 1995 metais tapo Lietuvos Respublikos prezidento patarėju specialiosioms programoms.

„Draugo“ info

ŠIAME NUMERYJE:

Lietuvos finansų ministras
Washington, DC – 4 psl.

Sajūdžiui – 25-eri – 8 psl.

DRAUGAS

Mano laikraštis
nuolatinis,
patikimas,
mus rišantis.

PRISIMINKITE DRAUGĄ SAVO TESTAMENTE

www.draugas.org/palikimai

Tel. 773-585-9500

Prieš keletą dienų teko dalyvauti „Laisvosios bangos“ radijo laidoje, kur buvo diskutuojama apie vieną didžiausių Lietuvos valstybės bėdų. Pagrindinę lietuviškąją negalią trumpai apibrėžti galima kad ir tokiais žodžiais: trūksta politikų, kurie būtų ir populiarūs, ir įtakingi, ir tuo pačiu korupcijai, nomenklatūrai bei nusikaltamumui nebijotų mesti rimto iššūkio. Ne tik nebijotų mesti iššūkio, bet ir išmanyti, kaip tai padaryti.

Žurnalisto Audriaus Antanaičio vadovautoje radijo laidoje tiek politologas Gintaras Ronkaitis, tiek Europos centro muziejaus atstovas Gintaras Karosas, tiek šių eilučių autorius sutarėme, jog valstybės padėtis – nepavydėtina. Valstybę kamuoja daug bėdų, o tų, kurie ne tik nebijotų, bet ir mokėtų imtis rimtų reformų, – lyg ir nėra. Vos vienas kitas. O ir tas „vienas kitas: drąsiųjų bei išmaniųjų politikų grupei priskirtinas – tik su išlygomis bei didelėmis abejonėmis.

Taigi nenumaldomai artėja Prezidento rinkimai, o kandidatų į vieną svarbiausių valstybės postų turime ne itin gausų būrį. Vienas iš realiausių kandidatų – dabartinė šalies vadovė Dalia Grybauskaitė. Tiesa, ji vis dažniau sulaukia kritikos, esą pastaruosius keletą metų buvo pasyvi prezidentė. Suprask, jai nederėtų antrą sykį siekti šalies vadovo regalijų. Būtų naivu manyti, jog dabartinė šalies vadovė neturi trūkumų. Tačiau ar tie, kurie jai priekaištuoja, pavyzdžiui, dėl pasyvumo ir apsidraudėliškumo, patys visuomet elgiasi sąžiningai ir nepriekaištingai?

Prisiminkime neseniai viešojoje erdvėje paskelbtą visuomenininkų, kultūrininkų ir intelektualų laišką, raginantį Prezidentę nebesiekti antrosios kadencijos. Ypač įsiminė šie Prezidentei mesti priekaištai: „Lietuvoje grėsmingai sustiprėjo valdžios savivalė, išaugo piliečių beteisiškumas, atsivėrė neįveikiamas atotrūkis tarp valdžios propagandos ir Lietuvos tikrovės, viešąją politiką išstūmė uždaras nomenklatūrinis valdymas... Jūs žadėjote 'išguiti veidmainystę', tačiau jos Jūsų aplinkoje ir valstybėje nuolat daugėja. Jau po pusantrų vadovavimo metų pareiškėte, kad Lietuva tampa 'nusikalčių ir oligarchų valdoma valstybė'. Tačiau visuomenei iki šiol nepranešėte, kokių veiksmų ėmėtės valstybei iš nusikalčių ir oligarchų valdžios išvaduoti. Susidaro nemalonus įspūdis, kad savo sprendimais ir poelgiais Jūs vis labiau stiprinatė Jūsų įvardytą valdžią...”

Sunku nepritarti tokioms pastaboms. Realų, konkrečių lietuviškosios Prezidentūros darbų – mažoka. Tačiau skubėti pasirašyti šį laišką vis tik nederėtų. Mat laiško iniciatoriai nenurodė, kokį asmenį norėtų matyti vietoj dabartinės šalies Prezidentės. Nejaugi pamiršto nurodyti? Sutikite, toks priekaištautojų slapukavimas – įtartinas. Būtent čia ir galima išžvelgti slypint didžiuosius nenuoširdumus. Turime drąsos viešai pareikšti, jog D. Grybauskaitė – netinkama, o ką vietoj jos norėtume matyti – dar nesakysime?

Bet kaip tada galima pasirašyti viešą laišką, jei ten akis bado pagrindinis nežinomasis dėmuo – ką į ką keičiame? Vaizdžiai tariant, mums siūloma pirkti katę maiše, nė neišsiaiškinus, ko ji verta. Jei taip elgtųsi politiniai demagogai, – netektų gūžioti pečiais. Bet kai tokius abstrakčius pasiūlymus teikia žymūs kultūrininkai, intelektualai, pavyzdžiui, Darius Kuolys ar Liudvikas Jakimavičius, – keistoka. Kaip galima D. Grybauskaitės veiklą lyginti nepateikiant konkrečių alternatyvų? Kokios garantijos, jog taip bėgdami nuo vilko neatsidursime meškos glėbyje?

Arba štai dvi paskutiniosios prof. Lauro Bielinio knygos, narpliojančios Lietuvos prezidentės silpnąsias puses. Įdomios, svarbios, reikalingos

Didžioji Lietuvos negalia

GINTARAS VIŠOCKAS

knygos. Akivaizdu, jog pastaruosius kelerius metus Prezidentė bandė įtvirtinti mintį, esą ji aršiai priešinasi oligarchinei valdžiai. Bet akivaizdu ir tai, kad konkretesnių Prezidentės pergalių kajojant galvas oligarchams – mažoka.

O ir Prezidentės kalbėjimas bei mąstymas – „biurokratinis bei administracinis“. Taip pat galima sutikti ir su šiais kritiškais teiginiais: „politika pagal ją – komandų vykdymas“, „jos kalbų svarbiausiais motyvas – gana kalbų, reikia dirbti“, „kai tenka kalbėti ne apie konkrečius skaičius, jai sunku, todėl ji stengiasi maksimaliai išvengti platesnių politinių diskusijų“.

Tačiau nelygu ką su kuo lyginsime. Jei D. Grybauskaitės prezidentavimo metus gretinsime su Prezidentų Algirdo Brazausko ir Valdo Adamkaus kadencijomis, tikriausiai būsime priversti pripažinti, jog D. Grybauskaitė turinti ir nuopelnų. Sa-

Bet kaip tada galima pasirašyti viešą laišką, jei ten akis bado pagrindinis nežinomasis dėmuo – ką į ką keičiame? Vaizdžiai tariant, mums siūloma pirkti katę maiše, nė neišsiaiškinus, ko ji verta.

kykim, tvirta laikysena bendraujant su Maskva, Varšuva, kritiškas požiūris į Darbo partiją, pastangos ginti lietuvių kalbos valstybinį statusą, draugų ir strateginių partnerių paieškos ne Lenkijoje, o Skandinavijoje, bandymai šnekėtis su Baltarusijos diktatoriumi... Nejaugi D. Grybauskaitė – pats prasčiausias pavyzdys? Nejaugi D. Grybauskaitės nėra už ką pagirti?

Žodžiu, L. Bielinio knygos būtų kur kas įdomesnės, jei netektų pasigesti konkrečių palyginimų. Tačiau buvęs V. Adamkaus patarėjas L. Bielinis linkęs kritikuoti tik D. Grybauskaitę. Žinoma, tokia pozicija – galima. Bet būtų buvę kur kas solidžiau, jei jis atvirai kalbėtų ir apie V. Adamkaus „silpnąsias puses“. Deja, apie V. Adamkaus „achilo kulnus“ – ne. Todėl ir susidaro įspūdis, jog „puse lūpų“ kalbame visi: ir Prezidentė, ir jos oponentai. Štai čia ir išžvelgiu didžiąją Lietuvos negalią. Mažai kuo skiriamės nuo tų, kuriuos kritikuojame. Atkakliai bandome išsiversti be palyginimų, nors puikiai žinome, jog be palyginimų išsiversti rimtose diskusijose – neįmanoma.

Pavyzdžiui, balandžio 23 dieną LRT studijoje „Aktualijos“ kalbėjęs politikos apžvalgininkas Vladimiras Laucius pastebėjo, jog politikų nenoras pripažinti, kurie iš jų 2014-aisiais metais sieks Lietuvos prezidento posto, – nenormali padėtis. LRT žurnalistas Agnė Skamarakaitė vadovautoje „Aktualijų“ laidoje V. Laucius pavartojo net tokius žodžius kaip „maivymasis, o ne politika“.

Puikų pavyzdį, kokią naudą duoda palyginimai bei gretinimai, rodo lietuviškasis žurnalas „IQ“. Atsiverskime balandžio mėnesio numerį. Beveik visas

numeris skirtas Estijai. Į Estiją žvelgiama pačiais įvairiausiais požiūriais: politiniu, ekonominiu, etniniu, žvalgybiniu. Ne tik žvelgiama, bet ir lyginama. Pirmiausiai lyginama su Lietuva bei Latvija.

Vaizdingai pagrindinį skirtumą įvardino Balys Godauskis straipsnyje „Estai: vienas didelis skirtumas“. Žurnalo „IQ“ skyriuje „Satyra“ rašoma: „Tebūnie iškart be jokių įžangų įvardytas tas didysis ir esminis

estų skirtumas – palyginti su visų posovietinių šalių gyventojais, jie viešai valstybiniu lygiu diskriminuoja idiotus. Tai yra tuos piliečius, kurie mosikuodami ryškiaspalvėmis vėliavėlėmis mielai kaišiotų pagalius į savo valstybės ratus. Estai be emocijų diskriminuoja tuos, kurie ragina abejoti bet kokiomis naujovėmis, kurios negrįstos 'Gazprom' dujomis ir panašia šviesa iš Rytų“.

O štai „IQ“ žurnale paskelbtame Andriaus Matuliausko straipsnyje „Šiaurės žvaigždė“ esama tokios citatos: „Prieš maždaug metus kalbintas amerikiečių mokslininkas Tomas Palmeris pabrėžė, kad dabartiniams ekonominiams sunkumams įveikti prireiks labai retos rūšies politikų, kurie nebijo sakyti rinkėjams tiesos ir įgyvendinti nepopuliarių sprendimų“.

Estiški ir lietuviški skirtumai pastebimi ir lyginant abi šalis per slaptųjų bei specialiųjų tarnybų prizmę. Pavyzdžiui, naujienu agentūra „Interfax“ balandžio 12-ąją pranešė, jog Estijos saugumo policijos vadovas atkreipė šalies vadovybės dėmesį į Rusijos specialiųjų tarnybų suaktyvėjimą šalyje.

Oficialiu Estijos saugumo policijos vadovo teigimu, Rusija „vis aktyviau verbuoja šnipus tarp estų“. „Interfax“ skelbia tokius Estijos slaptųjų tarnybų vadovo žodžius: „Nors ir gavusios atkirtį, Rusijos specialiosios pajėgos vis labiau ir agresyviau tęsia verbavimo operacijas tarp šalies gyventojų, sprendžiant ir pagal dažnumą, ir pagal naudojamus metodus“. Šitaip teigia pats Estijos saugumo policijos vadovo (KAPO) Raivo Aego savo metiniame pranešime.

„Šnipinėjimas ir valstybės paslapties išdavimas – tai ne vieninteliai sistemingi kėsinimosi į Estijos interesus ir saugumą būdai. Tai daroma rafinuotesniais metodais“, – taip pat pažymėjo KAPO vadovas R. Aeg.

Kokie tie rafinuoti būdai, žinoma, nepranešama. Visuomenei visų smulkmenų ir nereikia žinoti. Tačiau esminius dalykus suvokti praverstų. Taigi turint omenyje, kad Estijos kontržvalgyba per pastaruosius kelerius metus ne tik susekė, bet ir išaiškino bei nuteisė du aukšto rango savo žvalgybininkus, turėjusius teisę naudotis ir konfidencialia NATO informacija ir tuo pačiu vogčiomis bendradarbiavusiu su Rusijos slaptosiomis tarnybomis, tokie KAPO vadovybės pareiškimai – įspūdingi.

Oficialusis Vilnius pasirinkęs kiek kitokį kelią. Jokių oficialių pranešimų nei apie aktyvėjančią, nei apie silpnėjančią Rusijos slaptųjų tarnybų veiklą Lietuvoje. Suprask, kaip nori; gal Rusija dirba tik Estijoje, aplenkdamą Lietuvą, gal Lietuvos „džeimsai bondai“ tiesiog neturi kuo pasigirti, o gal mūsų šiek tiek gauda rusų šnipus dar aktyviau nei estai, tik apie savo pergales santūriai nutyli?

Sutikite, jei neturėtume galimybės sugretinti šių estiškojo ir lietuviškojo variantų, neturėtume ir galimybės svarstyti, diskutuoti, vertinti. Štai kam reikalingi palyginimai. Tik lyginant įmanoma susigaudyti. Be palyginimų – kaip be rankų.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday and Saturday except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532.

Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5532

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV – metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase: kasdien – \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD): – metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00 • 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu – metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

Į Lietuvą reguliariu paštu – metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA

JAV – metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD) – metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00 • 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis: oro paštu – metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

Į Lietuvą reguliariu paštu – metams \$70.00

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiame.

„Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba. Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.

Vyriausioji redaktorė –

Ramunė Lapas

vyr.redaktore@gmail.com

Kultūrinio šeštadienio priedo redaktorė –

Renata Šerelytė

rainbow.vilnius@gmail.com

Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos gavus prašymą, ką nors skelbti. Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugoja. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El. paštas:

redakcija@draugas.org

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

NUOMONĖS, KOMENTARAI

Maria von Trapp buvo austrė, kurios šeima dar prieš, bet ypač po Antrojo pasaulinio karo Europoje ir Amerikoje išgarsėjo kaip „dainuojanti šeima“. Iš tikrųjų ne ji buvo garsios šeimos motina. Apie visą tai buvo sukurtas labai populiarus filmas „The Sound of Music“ („Muzikos garsai“). Savo biografijoje Maria von Trapp pasakoja, kad, statant filmą, Hollywood vadovai su ja jokių reikalų net nenorėjo turėti. Į filmo premjerą ji net negavo biuleto. Visa tai šmėstelėjo mano atmintyje skaitant dr. Nijolės Bražėnaitės-Lukšienės-Paronetto straipsnį, išspausdintą Bernardinai.lt ir pakartotą kitoje spaudoje, įskaitant išeivijos „Draugą“, „Amerikos lietuvių“ ir „Dirvą“. Įdomus sutapimas, aš kaip tik tuo metu buvau įpusėjęs skaityti Antano Šileikos romaną „Underground“. Minėtame straipsnyje autorė dalinasi savo išpūdžiais apie „Underground“ romaną.

N. Paronetto stebisi, kad autorius akivaizdžiai leido sau „pasiskolinti“ ištisas ištraukas iš Juozo Lukšos „Partizanų“, jas mažai tepakeisdamas. Jos teigimu, A. Šileika iš esmės rėmėsi Juozo Lukšos memuarais. Jos susipažinimas su Juozu Lukša, jų susirašinėjimas, santuoka tapo pagrindine „Underground“ tema, nors ir iškraipyta. Ji jaučianti teisę ir pareigą, išsaugojant Juozo Lukšos atminimą, viešai išreikšti savo nuomonę apie romane pavaizduotą pogrindį, pasipriešinimo dvasią ir neteisingus istorinius faktus bei aplinkybes.

„Galų gale tikras rašytojas, romanų kūrėjas, rašydamas apie tikrus istorinius įvykius ir istorinius žmones, žinodamas, kad kai kurie iš jų yra dar gyvi, o kiti turi palikuonių, turėtų labiau pasistengti suvokti jų gyventą istorinį laikotarpį, pajusti jo dvasią, tuo metu konkrečių žmonių darytus pasirinkimus ir tų žmonių pasaulėžiūrą“, – aiškina N. Paronetto. Ji apgailestauja, kad knygos autorius parašė romaną, gerokai nutolusį nuo tikros istorijos ir jį pavadino „istoriniu“ romanu. Man tai pasirodė lyg kokio mokslinio darbo, liečiančio istoriją, aptarimas. Tad panorau pats sau išsiaiškinti, kas gi

„Istorinis“ romanas ar istorinis romanas?

ROMUALDAS KRIAUCIŪNAS

yra istorinis romanas be kabučių.

Vikipedijos straipsnyje istorinis romanas apatariamas kaip romano tipas. Tam tipui priklauso romanai, kuriuose vaizduojami istoriniai asmenys ar įvykiai. Meninio poveikio siekiama išmonė derinama su istorine tiesa. „Toliau ten rašoma, kad kai autoriui mažai rūpi istorinė tiesa, o praeities atributai sudaro tik foną intriguojantiems veikėjų nuotykiams pavaizduoti, priartėjama prie nuotykių arba detektyvinio romano. Istoriniame romane paprastai parodomi būdingi istoriniai epochos bruožai, perteikiamas jų koloritas, problemos ir realijos, atskleidžiamas istorinės asmenybės santykis su epocha, sukuriama apibendrinta istorinio proceso vizija (...) Siekdami istorinio epochos paveikslo autentiškumo, autoriai dažnai į vaizdų sistemą įjungia dokumentiką, istorinių asmenybių biografijų faktus, istorinių įvykių liudininkų pasakojimus.“ Mano manymu, remiantis ką tik duotu aptarimu, Antano Šileikos „Underground“ tų privalumų neturi ir todėl esu linkęs sutikti su N. Paronetto apibrėžimu, kad knyga yra „istorinis“ romanas, o ne istorinis romanas.

O gal mano išvada per skubi? „Magnus Ducatus Lithuaniae“ tinklalapyje duodamas kitas istorinio romano apibrėžimas. Istorinis romanas – tai romano tipas, kuriame dramaturgija susitelkia ties psichologiniu charakteriu bei istorinio laikmečio/įvykio rekonstrukcija. Ten išvardintas reikšmingiausių istorinių romanų, susijusių su Lietuvos Didžiąja kunigaikštyste, autorių trejetukas. Tai Vinco Pietario „Algimantas arba lietuviai XIII šimtmetyje“ (1904), Kazio Almeno „Šienapjūtė“ (1970)

bei „Pjūties metas“ (2008) ir Petro Dirgėlos trilogija: „Kūlgrinda“ (1985), „Joldijos jūra“ (1987), „Anciliaus ežeras“ (1991).

Nesakau, kad „istorinio“ romano autorius A. Šileika viską iš piršto išlaužė. Knygos pabaigoje jis atidžiai išvardina istorinius įvykius ir rašo, kad medžiagos ėmė ne tik iš Juozo Lukšos, bet ir kitų autorių knygų. Tarp jų išvardina Adolfo Ramausko „Daugel krito sūnų“, Povilo Pečiuliaičio „Šitą paimkite gyvą“, Liūto Mockūno „Pavargęs herojus“ ir Liongino Baliukevičiaus „Partizano dzūko dienoraštis“. Taip pat minima Roger D. Petersen knyga „Resistance and Rebellion“ ir kiti šaltiniai. Autorius dėkoja savo šeimai ir visai eilei kitų, talkinusių rašant ir išleidžiant. Šioje grupėje išvardinami ir šie asmenys: Ann McDermid, Patrick Crean, Janice Zeverbny, Joe Kertres, Wayson Choy, Madeleine Matte, Charlotte Empey, Nathan Whitlock, Juozas Jakavonis, Teklė Kalvinskienė, dr. Arvydas Anušauskas, Darius Ross, Saulius ir Silva Sondeckiai, Antanas ir Danulė Sipailos, Jonas Jurašas ir Aušra Marija Sluckaitė-Jurašienė, Giedrius Subačius, Neringa Klumbytė, Leonidas Donskis, Violeta Kelertienė, Darius Kuolys, Paulius Sondeckis, Justinas Sajauskas, Stasys Stacevičius, Aldona Raugalaitė, Gražina Šiaučiušas, Eglė Jurkevičienė, Habid Massoud, Genius Procūta, Richard Handler, John Bentley Mays, Wodek Szemberg, Monica Pacheco, Laimonas Briedis, Milda Danytė, Rūta Slapkauskaitė, Daiva Mikalonytė, Egidijus Aleksandravičius, Algis Mickūnas, Jūratė Visockaitė, Birutė Garbanavičienė, Artūras Petronis, Algis Rukšėnas, Vilis Normanas ir Gitana Judvydytė.

Šiame ilgame sąrašė tikrai pasigendu dr. Nijolės Bražėnaitės-Lukšienės-Paronetto pavardės. Mano manymu, pavardės nebuvimas sąrašė prilygina ją Maria von Trapp. Tai nėra kritika pačios N. Paronetto adresu ir nesumažina jos ir jos vyro Juozo Lukšos įnašo ir pasiaukojimo kovojant už Tėvynės laisvę.

„Sprendimų taškų teatras“ – naujoje bibliotekoje

Atkelta iš 1 psl.

„Sprendimų taškų teatro“ salė.

VOA nuotr.

Southern Methodist University įkurtame muziejuje jaučiama energija ir patriotizmas, tačiau skeptiškai vertinantieji G. W. Bush pasigenda kritiško jo politikos vertinimo. Tačiau G. W. Bush nusprendė pats paklausti turistų ir ateities istorikų: „Ką būtumėte darę mano vietoje po terorizmo, uragano 'Katrina' ir 2008-ųjų ekonomikos griūtis?“

Į G. W. Bush prezidentinės bibliotekos ir muziejaus atidarymą atvyko dabartinis prezidentas Barack Obama bei visi kiti gyvi buvę JAV vadovai: George Bush, Bill Clinton ir Jimmy Carter. Jie apžiūrėjo ekspoziciją, kurioje pristatyta istorija prezidento, kuris ketino sutelkti visą dėmesį į vidaus politiką, tačiau teko ginti Ameriką nuo tarptautinio tero-

ristų tinklo „al-Qaeda“. G. W. Bush ir pats dar 2010 metais išleistuose memuaruose parašė: „Per anksti spręsti, kaip bus vertinama dauguma mano sprendimų.“ Tačiau dabar jis jau aiškina susitaikęs su faktu, kad nebespės to išgirsti.

G. W. Bush bibliotekoje svarbiausia ekspozicija pavadinta „Sprendimų taškų teatras“. Lankytojai, liesdami jautrius ekranus, gali patys mėginti priimti sprendimus dėl krizių, su kuriomis susidūrė buvęs prezidentas. „Sumanyta parodyti žmonėms, ką reiškia priimti sprendimą greitai ir esant dideliame spaudimui“, – sakė buvusi pirmoji šalies ponija Laura Bush.

Paruošta pagal internetinę žiniasklaidą – R. M. L.

LAIŠKAI

KAI KO GERIAU NEPRISIMINTI

„Draugo“ 2013 m. balandžio 13 d. laidos šeštadienio prideda Ina Aleksaitienė ilgoku straipsniu mini Salomėjos Nėries atminimo muziejaus 50 m. sukaktį. Ir kiek jame pagyrų: ir muziejui, ir Salomėjai Nėriai. Štai jos kartojami būdingi dramaturgo Juozo Grušo apie Nėrį parašyti žodžiai: „Ji tikrai buvo poetė. Kūrė šviesios jaunystės poeziją, pasakojo apie dienas, kurios – 'kaip šventė, kaip žydėjimas vyšnios', apie 'gaivalingą pasaulį', apie kalnus, sakalus, 'sidabrinės uogas'... „Ta didžioji širdimi besivadovaujanti poetė yra lietuvių lyrikos genijaus išikūnijimas ir kartu – tragiško, audringo ir herojiško laikotarpio įsameninimas“.

Tą „herojišką laikotarpį“ ir apie jį rašiusią Salomėją Nėrį prisimena ir „Lietuvių enciklopedija“ (1960 m. XX t., 220 psl.): „Sov. Sąjungai okupavus Lietuvą rašė (Salomėja Nėris – B. N.) eiles partinėmis temomis. Iš jų labiausiai paskleista pagal pavidimą atsiradusi jos „Poema apie Staliną“ (1940), išversta į daugumą sovietinių respublikų kalbų. Ištraukas iš jos autorė skaitė ir Kremliuje Stalino akivaizdoje. Tapusi oficialia poetė, autorė išgyvendavo krizių, verkdama ir artimiesiems sakydama, kad 'dabar mane vadins išgama' (...) Bet viešai ji pasirodė su nemažai eilėraščių apie komunizmo stabus...“ Kai tie stabai trėmė į Sibirą, kankino kalėjimuose ir žudė miškuose tėvynę mylinčius ir dėl jos laisvės kovojančius lietuvius.

Bet apie tą „herojišką“ laikotarpį ir Salomėjos Nėries laikyseną Inos Aleksaitienės straipsnyje – nieko. Kažin kaip jis atrodo tame jos išgirtame, Salomėjos Nėries memorialiniame (koks lietuvių kalbą teršiantis sveitimžodis – B. N.) muziejuje, kuriam pati straipsnio autorė ir vadovauja? Ar, tarkim, nebūtų lankytojų trauka ant sienos kabanti „Lietuvių enciklopedijos“ minimo vyksmo Kremliuje nuotrauka (spėju, kad tokios retenybės nėra), kurioje matytųsi Stalino poemos ištraukas skaitanti autorė ir pats poemos herojus jos klausantis?

Bronius Nainys
Lemont, IL

TELKINIAI

Lietuvos finansų ministras – apie Lietuvą eurozonoje ir Europos Sąjungos šeima

Rimantas Šadžius.

Straipsnio autorės nuotr.

ROSSETA
VINGEVIČIŪTĖ-WILBUR

„Europos Institutas“ („The European Institute“) susitikimui su Lietuvos finansų ministru Rimantu Šadžiumi pasirinko „Bank of America“ pastatą su nuostabių vaizdų į Washington miestą. Kadangi Lietuva antrąjį šių metų pusmetį pirmininkaus Europos Sąjungos tarybai (jai pirmąjį iš Baltijos valstybių teko tokia garbė ir atsakomybė), R. Šadžiaus apsilankymas JAV buvo įtemptas ir sulaukė nemenko dėmesio. „Bank of America“ vykusiuose pusryčiuose su Lietuvos ministru dalyvavo įvairių ambasadų JAV atstovai, bankininkai bei JAV valdžios pareigūnai.

Sklandžiai angliškai kalbantis R. Šadžius pagal išsilavinimą yra chemikas ir teisininkas, tačiau įrodė, jog gerai suvokia Europos bei pasaulio ekonomikos ir finansų reikalus. Beje, Socialdemokratas partijos narys, R. Šadžius prisipažino esąs didelis buvusio Didžiosios Britanijos ministrės pirmininkės Margaret Thatcher ir Prezidento Ronald Reagan gerbėjas.

Ministras patvirtino, jog Lietuva tikisi kitąmet įsivesti eurą, ir žurnalistai nuolat jo klausinėja, ar verta šaliai prisijungti prie eurozonos suirutės. Pasak R. Šadžiaus, jog Lietuva praktiškai jau turi eurą, kadangi litas tvirtai surištas su europietiška valiuta. Tik tiek, jog lietuviai savo pinigines vis dar nešiojasi litus, o Lietuvos valstybei ir verslui tenka mokėti valiutų keitimo mokesčius.

Kai paklausiau ministro, ar nenu tiks taip, kaip 2007 m., kai Lietuva buvo nepriimta į eurozoną dėl to, kad per plauką neatitiko Maastrichto sutarties reikalavimų, R. Šadžius sakė, jog niekas negali būti tikras, kad 2014 m. Lietuva juos visus išpildys. Bet pabrėžė, jog Vyriausybė stengsis, kad Lietuva kuo greičiau įsivestų eurą, taigi lietuviški litai greitai gali tapti numizmatine vertybe.

Lietuvos finansų ministras vis dėlto daugiau kalbėjo apie bendrą padėtį Europoje, apie būtinybę atidžiau prižiūrėti bankus, suvienodinti kai kuriuos esminius mokesčius. R. Šadžius ne kartą naudojo Europos Sąjungos, kaip šeimos analogiją, kuri labai patiko Oliver Moss, „Bank of

America“, Global Government Division direktoriui, vedusiam diskusijas. Ministras sakė, jog ES, kaip ir šeimoje, reikia turėti biudžetą ir aiškias taisykles.

Kai kurie žymūs ekonomistai kritikavo Lietuvos bei kitų Baltijos šalių griežtas taupymo priemones, kurių buvo imtasi po pasaulinės finansų krizės. Ministras R. Šadžius teigė, jog griežtas taupymas negali būti tikslas, ir kad nėra taip, jog net sunkiausiu metu valstybė neturėtų pinigų, nes netgi esant nemažai šešėlinei ekonomikai, valstybė surenka mokesčius. Tėra klausimas, kaip tuos pinigus tinkamai panaudoti.

Lietuvos pradėta senų pastatų atnaujinimą finansų ministras nurodė kaip protingo pinigų panaudojimo pavyzdį, mat kuriamos darbo vietos ir kartu taupomos lėšos, leidžiamos šildymui.

Įdomu buvo išgirsti, jog socialdemokratas R. Šadžius užsiminė apie Europoje bręstančias socialinės gerovės politikos permainas, ir kad socialinės išmokos turi būti siejamos su skatinimu dirbti ir užsidirbti.

Finansų ministras taip pat tvirtino, jog Lietuvai negresia Kipro bankų bėdos, mat Lietuvos bankininkystės sektorius yra labai mažas, ir šalyje yra vos septyni vis dar veikiančios bankai. Kai ministro pasiteiravau, ar Lietuvoje nėra rusų pinigų problemos, mat abu neseniai žlugę bankai – „Snoras“ ir „Ūkio bankas“ – turėjo sąsajų su Rusija, R. Šadžius paskubėjo užtikrinti, jog tokios problemos nėra.

Naujų idėjų ar ES ateities planų bei gilesnės dabartinės ES padėties analizės susitikime su Lietuvos Finansų ministru neišgirdau. Kita vertus, R. Šadžius deramai atstovavo Lietuvos Vyriausybę šioje gerai informuotuoje JAV verslininkų draugijoje.

Finansų ministras R. Šadžius, kartu su viceministru Algimantu Rimkūnu, balandžio 18–21 d. Washington dalyvavo Pasaulio banko (PB) ir Tarptautinio valiutos fondo (TVF) pavasario susitikimuose. Ministras bei viceministras taip pat dalyvavo susitikimuose su TVF, PB, Šiaurės ir Baltijos šalių grupės atstovais bei kituose dvišaliuose susitikimuose. Apsilankymo metu buvo pasirašytos sutartys dėl pajamų dvigubo apmokestinimo išvengimo ir mokesčių slėpimo prevencijos su Kuveitu ir Maroku.

Čikagoje vyko lietuviško filmo „Narcizas“ peržiūra

LR generalinis konsulas Čikagoje Marijus Gudynas ir režisierė Dovilė Gasiūnaitė.

Balandžio 20 d. LR generalinis konsulas Čikagoje Marijus Gudynas dalyvavo filmo „Narcizas“ (rež. Dovilė Gasiūnaitė) pristatyme Čikagos tarptautinio filmų ir muzikos festivalio (Chicago International Movies and Music Festival) metu. „Narcizas“ – režisierės Dovilės Gasiūnaitės debiutinė pilno metražo juosta, Lietuvos žiūrovams pristatyta 2012 metais.

Vėliau generalinis konsulas priėmė filmo režisierę LR generaliniame konsulate, kur kalbėta apie lietuviško kino kūrimą ir populiarinimo užsienyje galimybes. Autorė pasidžiaugė sėkmingu filmo „Narcizas“ pristatymu Čikagoje bei pasidalino planais filmą rodyti ir kituose Europos, Šiaurės Amerikos bei Azijos kino festivaliuose.

Filmas „Narcizas“ taip pat bus rodomas balandžio 27 d., šeštadienį, 7 val. vakaro Memphis, TN vyksiančiame tarptautinio filmų ir muzikos festivalyje „Malco's Studio On The Square“ kino teatre, adresu 2105 Court Avenue, Memphis, TN.

Dovilė Gasiūnaitė (g. 1972 m.) stu-

dijavo aktorinį meistriškumą Lietuvos muzikos ir Teatro akademijoje, o kino režisūros mokėsi 3F FAMU akademijoje, Prahoje. Iki „Narcizo“ debiutinę pilno metro kino juostą pristatanti režisierė kūrė trumpametražius ir dokumentinius filmus, dirbo lietuviško kino filmų gamyboje.

Pagrindinį filmo herojų, 33-ųjų Teodorą, suvaidinęs graikas Amvrosios Vlachopoulos – profesionalus muzikantas: ši detalė filmo kūrybinei grupei buvo itin svarbi, kadangi filmavimo metu Giedriaus Puskunigio parašyta muzika atliekama gyvai. „Narcize“ taip pat vaidina lietuvių operos solistė Asmik Grigorian, Omaha Symphony (JAV) simfoninio orkestro koncertmeisterė Susanna Perry Gilmore, Sigitas Šidlauskas, Urtė Perminaitė. Epizodinius vaidmenis atlieka Robertas Antinis, Audronė Kaušpėdienė.

Filmas sukurtas bendradarbiaujant „Ketvirtos versijos“ (Lietuva) ir „Two thirty five inc.“ (Graikija) studijoms.

LR generalinio konsulato Čikagoje info

Pagerbti nacionalinį diktantą Čikagoje rašiusieji tautiečiai

Susitikimo dalyviai (iš kairės): A. Vertelkaitė, G. Misiūnienė, generalinis konsulas M. Gudynas, R. Gurevičienė, R. Ibienskienė, E. Keturakienė, G. Keturakis, M. Skapcevičius, įmonės „Goodwill Financial“ vadovas V. Skapcevičius.

Balandžio 19 d. LR generaliniame konsulate Čikagoje įvyko Nacionalinį diktantą rašiusiųjų susitikimas, kurio metu buvo pagerbti bei apdovanoti lietuvių kalbos entuziastai. Susirinkusius sveikino ir už meilę gimtajai kalbai bei dėmesį jos išsaugojimui dėkojo LR generalinis konsulas Čikagoje Marijus Gudynas, o pagrindinio renginio rėmėjo įmonės „Goodwill Financial“ vadovas Vytas Skapcevičius diktantą rašiusiems įteikė suvenyrines dovanėles.

Šiais metais raštingiausia Čikagos apylinkių lietuvi tapusi Agnė Vertelkaitė (padarė 6 klaidas) buvo apdovanojama vardiniu rašikliu.

Nacionalinis diktantas šiais metais buvo rašomas vėlyvą vasario mėnesio naktį Pasaulio lietuvių centre, Lemont. Generaliniam konsulatui sumanymą įgyvendinti padėjo JAV lietuvių Bendruomenės Vidurio Vakarų apygarda bei Maironio lituanistinė mokykla.

LR generalinio konsulato Čikagoje info

Parapijiečiai ir svečiai vaišinosi gardžiais patiekalais.

Liudo Kužmarskio nuotr.

Paramos pietūs Lietuvos „Caritui“

SALOMĖJA DAULIENĖ

Vilkaviškio vyskupijos „Caritas“ katalikiškai bendrijai, 1989 m. atsikūrusiai į laisvę kylančioje Lietuvoje ir jau 24-ius metus besirūpinančiai socialinio, dvasinio ir materialinio vargo palengvinimu, mūsų visų parama labai svarbi. Ji suteikia ryžto toliau telkti geros valios žmones tarpusavio pagalbai.

Š. m. balandžio 21 d. Švč. Mergelės Marijos Nekaltojo Prasidėjimo parapijos Mozerio salėje JAV

LB Brighton Park apylinkės valdyba, padedant kun. Gediminui Keršiui, suruošė pietus vargstančiųjų šalpai Lietuvoje. Parapijos tikintieji ir svečiai entuziastingai rėmė šį meilės artimui darbą. Įdomiausias šių pietų patiekalas – kun. G. Keršio virta sriuba. Jis ne tik ją išvirė, bet ir aptarnavo valgytojus. Sriuba buvo labai skani. Brighton Park valdyba paruošė cepelinus, dešrų-kopūstų patiekalą. Tą sekma-

S. Daulienė, kun. G. Keršys ir A. Barniškis.

dienį bažnyčioje ir salėje žmonių buvo daugiau nei paprastai. Nuotaiką kėlė ir mūsų mielo kun. Gedimino buvimas su mumis. Mes jį nedažnai matome, nes jis visur reikalingas.

Džiaugiamės ir dėkojame visiems dalyvavusiems ir dirbusiems, o kun. Gediminą pasitaikius progai, kviečiame vėl atvykti į mūsų parapijos virtuvę su savo skanios sriubos receptu.

Sėkmingas lietuvių pasirodymas jaunųjų pianistų konkurse

Balandžio 13 d. Roosevelt universiteto Menų fakultete (Roosevelt University Chicago College of Performing Arts) vyko jau 33-asis Roberta Savler jaunųjų pianistų konkursas. Tai ilgametės tradicijas turintis renginys, kuri organizuoja Čikagos muzikos mokytojų susivienijimas (Chicago Area Music Teachers Association – CAMTA), muzikos mokytojų nacionalinis susivienijimas (Music Teachers National Association – MTNA) ir Ilinojaus muzikos mokytojų susivienijimas (The Illinois State Music Teachers Association – ISMA). Čikagos ir apylinkių įvairių tautybių muzikuojantis jaunimas gerai žino šį konkursą. Kasmet jame dalyvauja per šimtą mokyklinio amžiaus jaunųjų pianistų. Konkurso repertuaras suskirstytas į 4 lygius. Kiekvienas dalyvaujantis atlieka po du kūrinį, iš kurių vienas – privalomas. Jaunieji pianistai varžosi dėl apdovanojimų ir galimybės dalyvauti laureatų koncerte.

Konkursas ypač populiarus tarp Kinijos, Korėjos bei amerikiečių muzikantų. Šiemet konkurse dalyvavo ir lietuvių Aida Skaraitė (mokytoja Jolanta Baniėnė). Aida konkurse grojo amerikiečių kompozitoriaus Norman Dello Joio „Bagatelle“ nr. 7 ir Corne-

Roberta Savler jaunųjų pianistų konkurso diplomantė Aida Skaraitė ir jos mokytoja Jolanta Baniėnė.

Asmeninio albumo nuotr.

lius Gurlitt „The Storm“ – A minor. Už gerą grojimą ir įtaigią kūrinį interpretaciją 9 metų jaunoji atlikėja buvo apdovanota diplomu ir dalyvavo konkurso laureatų koncerte, kuris vyko „PianoForte Salon“, Čikagoje.

Sveikiname jaunąją atlikėją Aidą ir jos mokytoją Jolantą su gražiu laimėjimu. Daugiau apie CAMTA galite paskaityti tinklalapyje www.savler.org

„Draugo“ info

Lietuvos nacionalinis simfoninis orkestras susitiko su Brazilijos lietuvių bendruomene

Lietuvos nacionalinis simfoninis orkestras (toliau LNSO) su koncertine programa lankėsi Lotynų Amerikoje. Tai pirmoji tokia išvyka į tolimą Pietų Amerikos žemyną. Koncertinis turas nusidriekė per Braziliją, Peru, Ekvadorą ir Argentiją. Koncertų metu LNSO talkininkavo dirigentas Vladimiras Lande (JAV, Rusija) ir pianistė Siajin Vang (Xiayin Wang (JAV, Kinija). Pasirodymams Pietų Amerikoje buvo parengtos kelios programos iš simfoninio orkestro aukso fondo repertuaro. Taip pat skambėjo ir lietuvių kompozitorių kūriniai.

Balandžio 13–14 dienomis Lietuvos nacionalinio simfoninio orkestro koncertai įvyko didžiausiame Brazilijos mieste – San Paulo. Po jų gastroliu rengėjai ir dalyviai susitiko su Lietuvos generaline konsule Laura Guobuzaite ir Brazilijos lietuvių bendruomene. Bendruomenės pirmininkas Valdemaras Mališka-Sidaravičius su kitais nariais surengė susitikimą ir

pietus. Susitikimo metu pasirodė tautinių šokių grupė „Rambynas“, Senjorų choras, kuris atliko tris lietuviškus kūrinius. Kelis kūrinius sugrojo ir keli Lietuvos nacionalinio simfoninio orkestro nariai. Į susitikimą susirinko net 250 žmonių, tarp kurių 84 simfoninio orkestro nariai ir Brazilijos lietuvių bendruomenės nariai iš San Paulo. Susitikimas su lietuvių bendruomene truko visą sekmadienio popietę.

Šis vieno didžiausių Lietuvos muzikinių kolektyvų pasirodymas Brazilijoje yra svarbus visai Lietuvai, stiprinant ryšius su Pietų Amerikos šalimis ir ten esančiomis lietuvių bendruomenėmis.

LNSO pasirodė Peru sostinėje Limoje balandžio 16 d., balandžio 18 d. – Ekvadoro sostinėje Kite, balandžio 21 d. – Argentinos Rosarijo mieste. Koncertinis turas baigėsi balandžio 22-ąją Argentinos sostinėje Buenos Airėse, ten simfoninis orkestras pasirodė Koliziejaus teatre.

Cicero lietuvių veikėjos L. Jankūnienės prisiminimas

L. Jankūnienės mirties metinių proga surengtas minėjimas.

Jono Kuprio nuotr.

EDVARDAS ŠULAITIS

Apsisukus metų ratui, balandžio 24 d. minėjome Cicero lietuvių veikėjos ir nuoširdžios lietuviškų reikalų rėmėjos Larisos Jankūnienės mirties metines.

Tos dienos rytą kun. dr. Kęstutis Trimakas aukojo šv. Mišias už jos sielą, gražiai giedojo parapijos choras, kurio giesmes pajvairino solistė Vilma Skučienė.

Po pamaldų visi rinkosi į buvusios Šv. Antano pradžios mokyklos didžiąją salę oficialiai daliai ir pabendravimui, kurį surengė L. Jankūnienės vyras Aleksas (pats būdamas nestiprios sveikatos), jų sūnus Vytautas bei kiti giminės.

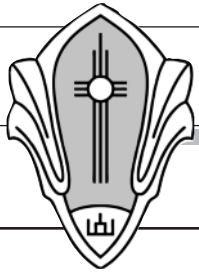
Čia susirinko gausus būrys tautiečių, tarp kurių buvo ir nemažai atvykusių iš kitų vietų, nes Larisa aktyviai reikėsi skaučių veikloje. Dalyvių skaičius galėjo siekti apie 150 žmonių. Prieš minėjimą invokaciją perskaitė kun. dr. K. Trimakas. Vėliau žodį tarė Angelika Ramas-Ramanauskas, Birutė Zalatorienė bei kt. Buvo prisimintos L. Jankūnienės ir jos vyro pastangos, remiant lietuvišką veiklą. Minėjime kalbėjo ir Larisos šeimos nariai. Para-

pijos choras (vadovė – Vilma Meilutytė) atliko jos mėgstamiausią dainą „Lietuva brangi“.

Daugiausia apie L. Jankūniene, jos nuopelnus ir dosnų jos vyrą Aleksą (vargonų reikalams jis paaukojo 12,000 dolerių) kalbėjo dažnos lietuviškų renginių pranešėjos Liuba Šniurevičienė bei Virginija Mauručienė. Moterys papasakojo čia minimų asmenų biografijas, pažymėdamos, kad ši pora kartu pragyveno apie 60 metų, o a. a. Larisa aktyviai dalyvavo skaučių veikloje, mėgo piešti, neatsisakydavo padėti kitiems. Ji ilgus metus dirbo laborante Rush Presbyterian-St. Luke's ligoninėje, kur buvo visų mėgstama. L. Jankūnienei išėjus į pensiją, buvusios bendradarbės jos labai pasigedavo. Visiems ši moteris rasdavo ką nors gražaus pasakyti, padraštinti.

Minėjimo dalyviai buvo vaišunami gardžiais užkandžiais bei gėrimais ir turėjo daug laiko pabendrauti, prisiminti a. a. Larisą, palikusią savo draugus lygiai prieš metus, pasidžiaugti jos kūriniais.

Tautiečių suėjimas buvo baigtas choro ir susirinkusiųjų sudainuotu skautišku kūriniu „Ateina naktis“.

IŠ ATEITININKŲ GYVENIMO

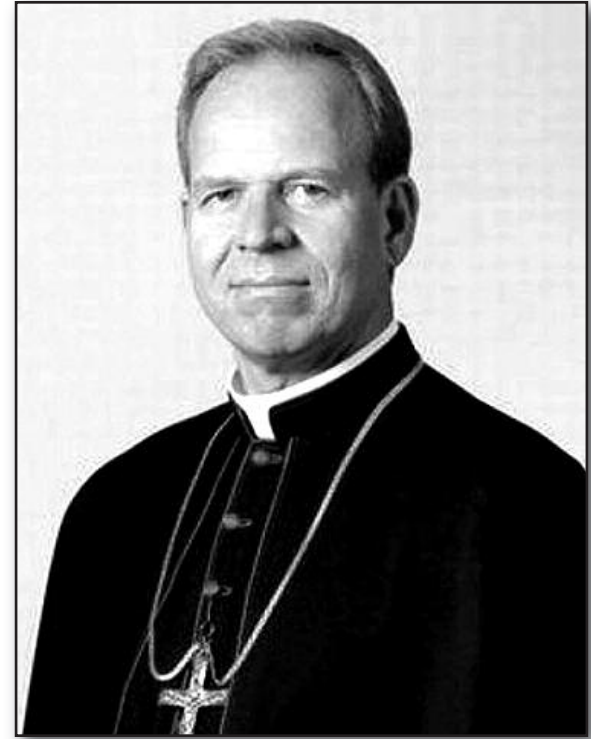
Redaktorė Vida Kuprytė • El. paštas: draugasateitis@gmail.com

Sveikiname

Ateitininkų Federacijos dvasios vadą,

**J.E. Arkivyskupą
Gintarą Grušą,**

pradėjus Vilniaus Arkivyskupo
Metropolitito tarnystę.

*Meldžiame, kad Jūsų pastangos visą atnaujinti Kristuje
rastų platų atgarsį žmonių širdyse.*

Lai Marija Aušros Vartuose globoja Jus ir Jūsų sielovadą.

Šiaurės Amerikos ateitininkų taryba ir valdyba
Jaunųjų ateitininkų sąjunga
Moksleivių ateitininkų sąjunga
Studentų ateitininkų sąjunga
Ateitininkų sendraugių sąjunga

Ateitininkų šalpos fondas
Ateitininkų namų valdyba, Lemont, Illinois
Literatų korporacija „Šatrija“
Katalikių moterų korporacija „Giedra“
Medikų korporacija „Gaja“

Savais žodžiais

Čikagos Partizano Daumanto–Prano Dielininkaičio kuopos nariai pasakoja apie savo susirinkimus, vykusius Ateitininkų namuose, Lemont.

Linutė Barškėtytė

Susirinkimas vyko kovo 10 d. Ateitininkų namuose. Mes kalbėjome apie partizanus, kurie kovojo už Lietuvos laisvę. Partizanai pasistatė bunkerius miškuose. Partizanai neturėjo ko valgyti, tai žmonės jiems atnešdavo maisto. Partizanai kovojo prieš komunistus. Jei komunistai sužinojo, kad šeima remia partizanus, jie nužudydavo visą šeimą. Jiems buvo baisus gyvenimas, bet jie galvojo, kad Lietuva prisikels.

Martynas Barškėtis

Mano penktas berniukų būrelis. Per susirinkimą mes kalbėjome apie partizanus. Norėjome daugiau sužinoti apie Lietuvą ir jos partizanus, todėl mes žaidėme „Jeopardy“ žaidimą. Kas atspėjo daugiausia klausimų, galėjo pirmieji eiti valgyti. Mano grupėje nugalėtojai tapo Matas ir aš. Iš pradžių Vytauto grupė pirmavo, bet jis turėjo išvažiuoti anksčiau, todėl mūsų grupė laimėjo daugiau taškų.

Tadas Stankus

Ateitininkų susirinkimo metu žiūrėjome į partizanų nuotraukas ir piešinius. Matėme kaip jie atrodė ir kur jie gyveno. Jie gyveno mažuose namukuose, kuriuos patys pastatė iš medžio. Partizanai taip pat vadinami miško broliais. Jiems reikėjo pasislėpti, nes nenorėjo, kad kiti juos rastų. Daugumas partizanų buvo berniukai arba vyrai. Partizanai turėjo skirtingas pavardes. Tos pavardės turėjo būti kokio nors gyvulio pavadinimas. Po to, mes patys piešėme paveikslus apie partizanus ir turėjome pasirinkti „partizanišką“ slapyvardį. Mūsų vadovai papasakojo apie partizanus. Buvo labai įdomu. Štai ką mes veikėme per ateitininkų susirinkimą.

Čikagos jaunučiai ateitininkai praleido vieną sekmadienio popietę tvarkydami Ateitininkų namų sodelį. Ne nuo darbo raukiasi, o nuo smarkiai šildančios saulutės. Iš k.: Izabelė Didžbalytė, Gytis Neverauskas, vadovas Tomas Čyvas, Jūlytė Šerpetytė, Nida Polikaitytė, vadovo padėjėjas Lukas Kubilius, Gailė Vaikutytė, vadovo padėjėjas Lukas Kulbis ir Magdalena Macleod.

Nuotr. Dainos Čyviėnės

Sendraugių susirinkimas – gegužės 4 d.

Visi kviečiami į Čikagos sendraugių ateitininkų susirinkimą, kuris vyks šeštadienį, gegužės 4 d. Ateitininkų namuose, Lemont. Pradžia 9:30 val. ryto. Susirinkime viešnia iš Lietuvos, studentė **Eglė Česnakavičiūtė**, pasidalins įspūdžiais ir rodys vaizdus iš „Misija Sibiras 2012“ ekspedicijos į lietuvių tremties laidojimo vietas Chakasijos Respublikoje. Kviečiami visi, jauni ir vyresni.

Motinos dienos proga Laima ir Vacys Garbonkai, prisimindami savo mamytę a. a. Bronę Nainienę, Ateitininkų šalpos fondui paaukojo 1,000 dol. Dėkojame už auką.

ASF taryba

Laikas registruotis vasaros stovykloms!
Visa informacija internete. Žiūrėkite: ateitis.org/stovykla

SAJŪDŽIUI – 25-eri

Prez. D. Grybauskaitė Atminimo lentos M. Lukšienės atidengimo iškilmėse.

Lietuvos Respublikos Prezidentė Dalia Grybauskaitė dalyvavo atminimo lentos, skirtos Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio iniciatyvinės grupės narei, nepriklausomos Lietuvos nacionalinės švietimo sistemos kūrėjai, Tautinės mokyklos idėjos autorei Meilei Lukšienei, atidengimo iškilmėse. Atminimo lenta atidengta balandžio 25 d. Vilniuje, Žvėryne, A. Mickevičiaus g. 19, kur ilgą laiką gyveno M. Lukšienė.

Prezidentė pabrėžė, kad Meilė Lukšienė buvo drąsi, išmintinga, bekompromisė lituanistė ir politikė, tapusi Lietuvos švietimo kaitos vedle bei už savo idėjas sulaukusi tarptautinio pripažinimo.

„Mokslininkės suformuluotas ugdymo idealas – pilietiškas, savarankiškai

Dž. Barysaitės nuotr.

mažstantis ir kūrybingas žmogus, suvokiantis savo šalies istoriją, gimtosios kalbos svarbą, gerbiantis esantį šalia. Kviečiu nepamiršti šių idealų, nes toks žmogus – tikras žmogiškumo, kultūros ir valstybės kūrėjas. Apie tokią valstybę – mažstančią, kuriančią ir laisvą – Meilė Lukšienė svajojo visada”, – sakė šalies vadovė.

Meilė Lukšienė buvo viena pagrindinių pirmosios nepriklausomos Lietuvos švietimo koncepcijos kūrėjų, pirmoji Lietuvoje mokslškai pagrindė demokratinio ugdymo metodologiją. 2004 m. ji apdovanota UNESCO medaliu už itin svarbų vaidmenį vystant modernią švietimo sistemą bei ugdant demokratišką lietuvių bendruomenę.

Šiais metais planuojama surengti iškilmingą Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio 25-mečio minėjimą. Tai savo posėdyje balandžio 23 d. nutarė Vyriausybė. Bet Sąjūdis – tai žmonės. Pirmiausia – tie 35 Lietuvos švietimo kūrėjai, prieš ketvirtį amžiaus, 1988 m. birželio 3 d. susirinkę Mokslų Akademijos salėje ir pradėję kelti bei drąsinti tautą. Mokslininkai, menininkai, ekonomistai, filosofai... Beveik trečdalis jų jau nebėra tarp mūsų. Apie keletą išėjusių ir su savimi didelį pamatinių vertybių luitą nusinešusių – humanitarinių mokslų daktaro, filosofo *Krescencijaus Stoškaus* pamąstymai.

Krescencijus Stoškus.

Evgenios Levin nuotr.

Ar dar liko už ko nusitverti? Po paskutinio atsisveikinimo

KRESCENCIJUS STOŠKUS

Irena Kostkevičiūtė (2007), Meilė Lukšienė (2009), Vanda Zaborskaitė (2010), Justinas Marcinkevičius (2011), Marcelijus Martinaitis (2013)... Vis išeina ir išeina... O reikėjo pasakyti jie jau „išėjo“. Vienas po kito. Per trumpą laiką. Beveik pamečiui. Ne visai pagal amžių. Visi iš esmės vienos dvasinės sandaros žmonės. Klasikinės moralės. Lyg pašaukti. Ar ne simptomiška? Kartu... su masiškai emigruojančia ir savo krašte nepajėgiančia tarptauti tauta. Labiausiai jai ištikimi. Išpūdingai patvarūs, nuoseklūs. Giliausiai suleidę šaknis į jos podirvius. Idealistai pačia plačiausia ir švenčiausia šio žodžio prasme.

Tai juos didžiąją gyvenimo dalį nuolat persekioję totalitarinio režimo ideologai ir šiandieniai jų bendraminčiai „kosmopolitai be vietos“ vadino ir tebevadina „nacionalistais“. Už tai, kad jie pasiryžo ir mokėjo gyventi prisiimdami atsakomybę už savo gimtą gyvenamąją vietą bei laiką ir labai oriai ištvėrė visą ant jų pečių užgriuvusias istorijos negandas. Niekada nieko neišdavė. Nekapituliuavo prieš svetimųjų ir saviškių savivalę.

Visada girdėjo tik savo tėvų ir protėvių kvietimą branginti didžiausią žemėje turtą, kuris vadinasi tautos kultūra. „Internacionalistų“ ir „kosmopolitų“ akyse tai buvo siauro akiračio žmonės, akiai prisirišę prie savo tautos tradicijų, istorijos ir kitų senienų. Su šitokia stigma didžiąją savo gyvenimo dalį jie ištikimai tarnavo savo šaliai, savo tėvų ir protėvių kalbai ir savo literatūrai.

Šios mirtys nukrečia lyg elektos srovė. Tarytum dieviškas pirštas būtų dūręs tiesiai į Žemę prie Baltijos jūros: „Gana jums čia būti! Ir skūstis gyvenimu. Ir taip per ilgai užsibuvot. Išėikit, kur galite negalite! Viską palikite! Užmirškite, kuo esat ir buvot!“

Nejaugi? Ar verta taip krimstis? Dramatizuoti? Visi juk mirtingi. O jų vietą užims kiti žmonės.

Taip, užims. Bet kas juos pakeis? Per daug jau jie saviti istorinėmis šaknimis, išbandyti istorinių lūžių, solidūs pilietine branda, ryškūs intelektualiniu potencialu ir dvasine pusiausvyra. O kur dar jų sąsajos, bendras veikimas. Todėl gerai pasakyta: „Paskutiniai mohikanai“. Be kita ko, po M. Martinaičio netekties vienas po kito taip sakė artimi ir pažįstami žmonės. Slogi nuojauta, kad čia kažkas pa-

sibaigė. Galutinai nutrūko... Pagrindinė tautos dvasinė galia? Esminis jos išgyvenimo potencialas?

Bijau, kad tikro tragizmo mes dar nepajutom ir neįstengėm suvokti. Esam per mažai sukręsti. Lyg tyčia mūsų jautrumas gerokai sunykęs. Labai neadekvatus situacijai, kuri šaukte šaukiasi esminio, kokybinio gyvenimo posūkio. Dvasinio ir fizinio pasipriešinimo sparčiam moraliniam irimui, dvasiniam skurdui, debilizacijai. Tik ar jis dar įmanomas? Bijau, kad tokių netekčių jau nesugebėsime įvertinti. Net suprasti jų dar neįstengėm. Tiesiog laukiam, kad pasisuktų viskas į gera. Laukiam to, kas savaime nevyksta. Mums nė motais, kad istorijoje kaip tik šito dažniausiai pri-trūksta.

Šia proga pirmiausia vertėtų iškelti į dienos šviesą vieną labai svarbų, bet iki šiol vis nutylimą, o dažnai ir tyčia melagingai interpretuojamą tautos politinio atgimimo motyvą. Apie jį jau turbūt niekas tiesos nepasakys – M. Martinaitis buvo vienas iš paskutinių šio proceso veikėjų ir liudininkų. Čia turimas galvoje tas jau užmirštas, o daugelio ir tada nesuprastas faktas, kad Lietuvos sąjūdyje buvo aiškiai išsiskyrusios dvi

srovės – viena nuo pat pradžių agitavo ir skatino fizinį, o kita – organizuotą moralinį, dvasinį, kultūrinį pasipriešinimą, analogišką tam, kurį Indijoje prieš anglus naudojo Mahatma Gandhi. Pirmoji įtikinėjo, kad reikia ruoštis kraujo praliejimui, pritarė provokacijoms prieš rusų kariuomenę, teroristinių veiksmų galimybei, o kita buvo įsitikinusi, kad ne tik smurtiniai veiksmai Lietuvai yra pražūtingi, bet ir patys provokuojantys aktai, neatsakingi agresyvumo ženklai bei kalbos.

Tiesą sakant, iki šiol gerai nebežinome, nei kas jas daugiausia platinė, nei kam jos labiau pasitarnavo. Pacifistinei pusei priklausė nemaža menų žmonių. Mūsų „nacionalistai“, jau anksčiau suartėję su iškiliausiais dvasininkais – Tėvu Stanislovu (Dobrovolskiu), Kazimieru Vasiliausku, Ričardu Mikutavičium, – sudarė pacifistinės srovės branduolį. Šios veiklos pagrindine moraline atrama buvo kardinolas Vincentas Sladkevičius. Šią situaciją puikiai simbolizuoja kardinolo portretas, prieš pat mirtį man padovanotas fotografo E. Prostovo (kitas egzempliorius yra Birštono Sak-

Ar dar liko už ko nusitverti? Po paskutinio atsisveikinimo

Atkelta iš 7 psl.

ralinio meno muziejuje). Po juo paties kardinolo ranka parašyti žodžiai iš Biblijos: „Nepamirškite daryti gera ir dalytis su kitais geru“, o žemiau mons. K. Vasiliausko ir 13 iškiliausių Lietuvos meno kūrėjų parašų. Pirmoje vietoje J. Marcinkevičiaus žodžiai: „Nusilenkdamį šviesiam Kardinolo atminimui“.

Po tarybinės kariuomenės šturmo prieš nacionalinį radiją ir televiziją kitą dieną universitete susirinkusi šios grupės dalis mėgino užmegzti ryšius su kardinolu, kad jis savo autoritetingu ir visad taikiu žodžiu įsikištų į įvykius, sušvelnintų grėsmingą įtampą ir užbėgtų už akių galimai atakai prieš minių apsuptą Seimą. Nepavykus to padaryti (pasipriešinus mons. A. Svarinskui), į Seimą buvo deleguotas M. Martinaitis. Jis sutiko imtis mėginimo įtikinti vadovybę, jog būtina aiškiau parodyti taikaus pasipriešinimo gestus, t. y. paraginti, kad būtų nutrauktos nežinia kam tarnaujančios provokacinės kalbos, nes situacijos aštrinimas neturi perspektyvos ir visai nedaug tereikia, kad iš Seimą saugančios minios liktų tik kraujo jūra. M. Martinaitis sugrįžo sukrėstas ir baltas kaip popierius – susikalbėti nepavyko...

Kam dabar įdomu, kad tie „nacionalistai“ niekada nebijojo pasakyti skaudžiausios tiesos į akis tik dėl to, jog tarnavo ne sau, o vien savo tautai ir savo kultūrai. Apie ką kalbės žmonės, kai savo pačių akimis negalės pamatyti tų garbės ir orumo vedlių ir nebus kam priminti, kad šitoks gyvenimas eina viena kryptim – į katastrofas ir į žūtį? Bet kad ir kas nutiktų, aišku bus viena: tikrai gyvenimas jau nebebus toks, kai jie dar gyveno. Buvo tarp mūsų. Ir buvo dar galima su jais mintimis apsiukeisti, ranką paspausti, dėmesį parodyti. Net tada, kai atrodė, jog viskas išsemta ir nieko nebuvo įmanoma pakeisti, visada likdavo galimybė laukti, ką jie pasakys. Ir prabildavo jie. Nes mokėjo pasakyt, kas svarbiausia. Ir buvo įmanoma bet kam į juos įsitverti, kad atsitiestų ir visai neprapultų.

O gal čia reikėtų pacituoti paties M. Martinaičio žodžius, pasakytus lygiai prieš 20 metų: „Savo nebūtį poetai įveikia po mirties, o jų gimimo ir mirties sukurtuvės pradamos švesti kaip pergalė“? Skaudu, bet tikriausiai tiesa. Jie palieka mums darbų, su kuriais mes galėsime visada pasitarti. Ir šviesiausią dieną, ir juodąją naktį. Bet... bet yra ir kita, gyvo poeto ir gyvo kūrėjo būtis: reagavimas į permainas, į įvykius, į istoriją. Todėl negali nepaklausti: kas po jų taip atsidedė ir taip ištikimai budės prispaudę rankas prie Lietuvos pulso? Kas registruos signalus apie jos širdies darbą, nervų sistemą ir viso organizmo gyvybines funkcijas? Galų gale net kas vis gyviesiems primins, kad buvo kadaise tokie patarėjai? Kaip jie patys nuolat mums primindavo Martyną Mažvydą, Kristijoną Donekaitį, Simoną Daukantą, Antaną Baranauską, Vincą Kudirką, Joną Biliūną, Joną Mačiulį-Maironį ar Vincą Mykolaitį-Putiną. O svarbiausia, kas įtikins, kad Lietuva be tokių Žmonių negali turėti savo ateities?

(...) Kažin ar bus jais tinkamai pasirūpinta. Ne apie padėką už nuopelnus mūsų Tėvynei čia kalba eina. Juk nedėkoma už meilę, už padorumą ir ištikimybę. Bet tokių dalykų užmiršti negalima. Negalima leisti, kad šiuos istorinius paradimus taip lengvai sugertų kafkiška abejingumo ir susvetimėjimo magma. Dabar išpūdis toks, lyg mes būtume juos tiesiog nurašę į atliekas, kad greičiau sugrįžtume prie karo visų prieš visus: vakarykščių konfliktų, intrigų, kivirčių ir beveik jau neslepiamų ir legalizuotų nusizengimų. Tik čia mes savo stichijoje, tik čia mes dar žinom, ką veikti... Depresuoti, išvarge, stipriai morališkai palūžę.

Mums jau šiandien svarbu žinoti, ar nesame užmiršę, kad jie tikrai sudarė tą nedidelį, bet ypatingai kietą nacionalinės kultūros branduolį, kuris savo darbais tvirtai atlaikė dvi galingas ekstremalio bangas – totalitarizmo represijas ir globalios

vartotojų visuomenės gundymus? Pagrindo tokiam nuogaštavimui yra nemažai. Kaip žinome, tarybiniais laikais M. Lukšienei, I. Kostkevičiūtei ir V. Zaborskaitėi „už pažiūrų neatitikimą marksistinei ideologijai“ teko prarasti pedagoginį darbą ir blaškytis iš vietos į vietą. Todėl, atkūrus Nepriklausomybę, buvo galima tikėtis, kad senajai *Alma mater* užteks padorumo ir drąsos tą skriaudą atpirkti: atsiprašyti už ankstesniąją valdžią ir pasiūlyti joms sugrįžti į darbą. Bet garbingiausias istorines tradicijas paveldėjęs universitetas jas lengvai „užmiršo“. Nedrįstume galvoti, kad iki šiol jis pritaria buvusios represijos. Nors... kas žino?

Nelengva pavargusio pasaulio žmonėms suprasti, ką galėjo reikšti ši valios drąsa ir drąsos valia visą gyvenimą sakyti tiesą į akis. Ją brandino vienos epochos, vienos dvasios, vienos kultūrinės kristalizacijos žmonės. Ir taip nuostabiai skirtingai papildė viens kitą. Buvo tokie šiltai artimi. Nors užėmė šiek tiek skirtingas vietas, bet buvo priaugę prie savo gimtosios žemės, prie tėvų ir protėvių tradicijų. Jie šventai laikėsi to paties tikėjimo, kuris reikalavo mylėti, gerbti ir garbinti triasmėnį Dievą: savo krašto kultūrą, tautą ir gimtąją žemę.

Kažkodėl vis sunkiau darosi suprasti, kaip mūsų šviesuoliams buvo pavojingos abi paminėtos istorinės bangos, deformavusios pačią vertingiausią ir gyvybingiausią Europos kultūros tradiciją. Represinė banga vertė gyventi komunistinės ateities iliuzijomis ir už jas nežmoniškai brangiai sumokėti tuometinei žmonių kartai, o reklaminio gundymo ir juslinių vilionių kultūra iki šiol pratina mėgautis šia akimirka, t. y. čia ir dabar, imti, kas po ranka, ir neigti svarbiausias gyvenimo vertybes.

M. Lukšienė atkakliai diegė gana apdairiai subalansuotą nuostatą, kad gyvenimas be praeities – tai būtis be atminties, o buvimas be ateities yra gyvenimas be prasmės. Rašytojos V. Jasukaitytės knygos pavadinimu ji pateikė klausimą sau ir kitiems: „Po mūsų nebebus mūsų?“ Mėgindama į jį atsakyti, ji susijaudinusi kalbėjo, kad gyvybingos, vientisos kultūrinės visumos ir jos identiteto kūrimui yra būtina subalansuoti visas tris laikines koordinatas – praeitį, dabartį, ateitį – ir aiškia vertybių hierarchiją. Tos hierarchijos pažeidimus ji siejo su dažnai pasitaikančiu autorių nebrandumu, neatsakingu mažvaikiškumu, ekstravagantiškais pasidarkymais, o laikinių koordinacijų pažeidimus

– su istorinio tęstinumo sutrikimais:

„Kai kada pati kultūra vaizdžiai nusakoma – tautos atmintis. Sutrikus žmogaus atminčiai, sutrinka jo asmenybė, sutelktinė tautos atmintis. Jei dėl kokių nors priežasčių suyra mechanizmas, kuris padeda išlaikyti tautos istorinį tęstinumą, leidžiantį išsąmoninti esmės tapatumą tarp šiandien ir vakar, tarp šiandien ir rytoj, Č. Aitmatovo žodžiais tariant, atsiranda mankurtizmas – prasideda žmogaus kaip asmenybės ir etnosos žuvinimas.“

(...) Prie šitos nuomonės gerai derėjo J. Marcinkevičiaus žodžiai, kuriuos jis yra pasakęs viename interviu, atsakydamas į klausimą „Šiandien esame labai atviri viso pasaulio įtakoms. Ar lietuvių kalba, tautosaka, tradicijos – atsilauks?“

„Tai, ką Jūs pavadinate įtakomis, aš pavadinačiau imperializmu: jis puola, spaudžia mūsų kalbą, nacionalines tradicijas, mes nuolankiai paklūstame, mes jau lyg ir gėdijames savo istorijos, papročių ir tradicijų, lietuviškumo... Kad tik greičiau atsikratytume tų nelemtų tautinių savybių ir patirčių, kad tik greičiau taptume tais Vakaraus... Mėgdžiojamais, bet – Vakaraus.“

(...) Galbūt reikėtų paminėti ir tą faktą, kad J. Marcinkevičiui teko atremti dar ir žymiojo intelektualo J. P. Sartre patarimą pasekti J. Joyce pavyzdžiu – imtis kūrybos kokia nors didžiųjų tautų kalba. Poetas pats prisipažino, kad po tų žodžių sutrikęs ir suglumęs. Apsispręsti, atrodo, padėjo tik „Mindaugas“, kurio rašymas dar labiau sustiprino priedermes savo tautai:

„Dabar išgyvename tos [agrarinės] kultūros saulėlydį. Jis dar ilgai tęsis. Tačiau ketinantys ją pakeisti tų vertybių tarytum atsisako, neretai išjuokia. Bet man atrodo, kad agrarinės kultūros ir krikščionybės kartu išugdytos vertybės išlaikė įvairius laiko išmėginimus. Be jų žmogus ištuštėja. Lieka padaras, kurio pagrindiniai gyvenimo varikliai yra instinktai – turėti, turtėti, atsiduoti malonumams. Pasinerti į juos. Lyg per maža žmogui.“

Nežinau, kaip gyvensim be jų. Ar nesustiprės ir galutinai neišviespataus jau senokai mumyse atgijęs ir išvešėjęs barbaras, vandalas ir kosmopolitinis nomadas? Piktas, beprotiškai pavydus ir apgailėtinais trumparegiškas. Žmogus be vietos ir be istorinės atminties, be širdies ir be ištikimybės, be žmogiškos pagarbos ir be pilietinės atsakomybės? Nori nenori, negali nepaklausti, kaip po jų išėjimo atrodys lituanistika? Ir lietuvių kultūra? Į kieno rankas pateks jos likimas? Ir iš viso, kas jau liko iš mūsų be jų? Ar nepasidarysime menkais fragmentais, atlauzomis to didžiulio neįkainojamo moralinio, dvasinio luoto, kurį sutvėrė šie žmonės. Iš kur imsime kantrybės ir ištvermės? O svarbiausia – prasmės. Ar beužteks mums nuovokos ir jėgų teisingai jausti, sąžiningai mąstyti ir ištikimai gyventi?

Bernardinai.lt
Sutrupinta

Tėvynės ilgesys lydėjo visą gyvenimą

PETRONĖLĖ PALIULYTĖ-PAŠKAUSKIENĖ

*Gimtine, pamojuok man – dar kelias nesibaigia.
Saulėtekiuos, jei ne mana, – kitų kartų dalia.*

Albinas Baranauskas

Albinas Baranauskas.

„Draugo“ archyvo nuotr.

Nenumaldomai srūva laikas pro mūsų dienas, metus. Galingos laiko bangos neša istorijon vardus žmonių, kurie iš tolių tolimiausių mylėjo Lietuvą, jos aukštą dangų, gimtą žodį.

Š. m. vasario 17 d. Jungtinėse Amerikos Valstijose Waterbury mieste, mirė mūsų kraštiečių, rašytojas, vertėjas Albinas Baranauskas. Apie rašytojo mirtį anglų kalba buvo pranešta vietinėje spaudoje.

A. Baranausko gimtinė – Bartninkai. „Senajame Tyzenhauzo dvare, ant daubos kranto, apleisto ir griūvančio, prabėgo patys šviesiausi mano mokslo metai“, – teigė jis. Baigęs Bartninkų pradžios mokyklą, mokėsi Vilkaviškio Jono Basanavičiaus gimnazijoje. Rašytojo bendramokslė, emigrantė Aldona Raugalienė prisimena, kaip gimnazijos mokytojai žadino jaunimo meilę tėvynei. „Tiek buvome ta meile apimti, kad, atgavus Vilnių, mes rušėmės pėsti keliauti į tą mūsų išsiilgtąjį, Maironio apdainuotą Vilnių. (...) A. Baranauskas buvo labai gabus mokinys, tačiau santūrus, užsidares.“

1944 m. grėsmingai artėjo frontas. Karo audros A. Baranauską nubloškė į Vakarus. 1948 m. jis emigravo į JAV. Waterbury, CT, mieste prabėgo visas mūsų kraštiečio gyvenimas. University of Connecticut baigęs anglų filologiją, ilgus metus jis dirbo šio universiteto bibliotekoje.

1956 m. Čikagoje pasirodė pirmoji A. Baranausko novelių knyga „Sniego platumos“ („Aidų“ premija). Po trejų metų – „Kalvos ir lankos“ romanas „Karklupėnuose“ („Draugo“ premija). 1975–1978 m. išėjo brandžiausias rašytojo 3 dalių romanas „Rudenys ir pavasariai arba Užplynių Pultinevičius namie ir svetur“ (Lietuvių rašytojų draugijos premija). Vėliau – „Vincio Mazurkevičiaus romanas“, „Piliakalnio šešėlis“ (Lietuvių rašytojų draugijos premija), „Profesorius Rakūnas“. A. Baranauskas išleido vienintelį poezijos rinkinį „Pasaga ir vyšnios“. Į anglų kalbą jis vertė lietuvių literatūros klasikus: A. Vienuolį, V. Krėvę, A. Vaičiulaitį ir kt.

Plačiai A. Baranausko kūrybą nušvietė lietuvių emigrantų leidiniai: „Akiračiai“, „Tėviškės žiburiai“, „Metmenys“, „Draugas“, angliškasis „World Literature Today“. Jo prozos kūrinių ypatumus atskleidė A. Vaičiulaitis, K. Bradūnas ir kt.

Rašytojas skaudžiai išgyveno, kad jo vardas nepaminėtas „Lietuvių literatūros istorijoje“, spaudoje. Tik 1994 m. Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla parengė 1965–1968 m. eilėraščių rinktinę „Poezija“. 2002 m. Marijampolėje „Ramonos“ leidykla išspausdino romaną „Rudenys ir pavasariai arba Užplynių Pultinevičius namie ir svetur“. Šią žinią džiugiai sutikęs knygos autorius rašė: „Tai geriausia naujiena per pastaruosius mano gyvenimo dešimtmečius.“

Literatūrologas V. Sventickas A. Baranauską pavadino klasikines kultūros rašytoju, epinio romano kūrėju. Pristatydamas A. Baranausko poeziją, rašė: „... jo eilėraščiai yra savito sukirpimo, taupūs žodžiais ir vaizdais, tartum lietuviškos pakelės rūpintojėliai. (...) Paprasti žodžiai iš jo plunksnos plaukia naujais pavidalais, gaivinančiu šviežumu.“

A. Baranausko proza – meninis mūsų krašto gyvenimo atspindys. „Rudenys ir pavasariai...“ artimi memuariniam žanrui. Rašytojas įamžino mūsų krašto vietovardžius: Vilkaviškį, Ožkabalius, Gražiškius, Piliakalnius... Mums įdomi netolima, bet jau istorijon grįžtanti praeitis, Sūduvos kaimo žmonių buitį, papročiai. Per spalvingus veikėjų charakterius atsiskleidžia turtinga, gyva mūsų tarmė, etniniai ypatumai, veikėjų lūpomis skamba sodrūs posakiai.

Nostalgią, tėvynės ilgesys lydėjo rašytoją visą gyvenimą. Dėl silpnos sveikatos jis negalėjo aplankyti Lietuvos, pavaikščioti gimtinės takais, nuo piliakalnio apžvelgti išpūdingos mūsų krašto panoramos. „Tėviškės palikimas 1944 m. rugpjūčio 20 d. buvo mano gyvenimo pabaiga. Nuo tol jau ne gyvenau, o tik buvau“, – rašė viename laiške. Viskas „greitai praūš kaip pavasario vandenys Aistoje, kai atplūsdavo sutirpęs sniegas iš Vidgirių ir Aistiškių...“

A. Baranauskas paliko mums neįkainojamą turtą – savo kūrybą. Tikėkime, kad iš pageltusių knygų lapų jis prabilis kartų kartoms mūsų senolių meilės žodžiais. Rašytojo eilės skamba lyg testamentas.

*Ar girdite? Ar girdite tą dūžį
pageltusių laikrodžių,
Kurį dar kartoja žiemos vėjas?
Atminkite mus, atgiedotus.
O dabartės jau taip sunku atsiminti.
Minėkite mus, pasimetusius...*

Eilėraščiai spausdinti „Laiškai lietuviams“
(1969 m. – 9 – Spalis)

Eilėraštis, rašytas dar anksti pavasarį

Šįmet jau vėl pradeda rodytis vėjuotas kalnas.
Už upės užtekėjo violetinė vaikystės vienatvės gelė.
O jau rodės suvisu nutilęs atsiminimų knygos skundas.
Viešpats dar vienašyk susimylėjo liūdinčio.
Nakčia įvyksta stebuklingi pagijimai.
Širdyje apypietė, kaip vasaros zirzesys.
Devynios galybės to paties gamtovaizdžio.
Vanduo, kaip pernykščiai lapai.–
Miške putoja juodi akmenys.
Pievose vėjo telkšojimas tarp bundančių krantų.

Perskaitytos knygos paraštėje

Vasara. Vėjas. Vynuogynas.
Pustamsis knygyvas su atremtomis į
Sieną dažytojų kopėčiomis žaliame terpentino pavėsyje.
Vynuogyne, o vynuogyne, alsuok ūkanomis tolumo kalno!
Pašlaite driekiasi eilutės iš dienoraščio
Seno žmogaus po paminklu.
Keliaskaudis, nesveikuojanti jaunystė
Su praėjusio šimtmečio, devyniolikto, vėju,
Vėju bulviakasio, bulvienuių ir sutrintos žolės kvapo.
Noksta lapai.
Saldžias, kaip vynas, vynuogės.

Benzino stotelės aptarnautojų daina

Tvankus savaitgalis, ir kalnai,
Apsiniaukę per ilgus viršvalandžius, ir sekmadienį po
Mišių debesiai.
Kaip likerio lašai į kavą, likimo
Lašai neišsemiamon kasdienybės tuštumon.
Jie varva, kaip bauginančiai stipri poezija.
Jie sunkiasi,
Kaip nesiliaujančios grėsmės pavojus, į
Žemę ir žoles.
Vagodami žemėlapius, sugriš
Liūdni atostogautojų automobiliai.
Laša amžinai užmigdą lašai.

Lietuvės studentės sukurtą šviestuvą gamins italai

Lietuviško dizaino mintis išplaukė į tarptautinio verslo vandenį – italų bendrovė STATUS, sudariusi leidiminę sutartį dėl Vilniaus dailės akademijos studentės Živilės Lukšytės sukurtą šviestuvo dizaino, pradėjo masinę „Light Stick“ pavadinto šviestuvo gamybą. Šis šviestuvas yra įtrauktas į bendrovės gaminių katalogą ir galimiems pirkėjams buvo pristatytas Milano baldų parodoje.

„Tai pirmas toks projektas, kai produkto dizaino katedros studento darbas buvo komercializuotas ir užsienio bendrovės paverstas masinės gamybos produktu. Kartu tai puikus pavyzdys, patvirtinantis, kad lietuviškas dizainas turi ne tik teorines, bet ir praktines galimybes tarptautinėje rinkoje“, – sako projektą koordinavusio Vilniaus dailės akademijos (VDA) Dizaino inovacijų centro (DIC) direktorius Marius Urbanavičius.

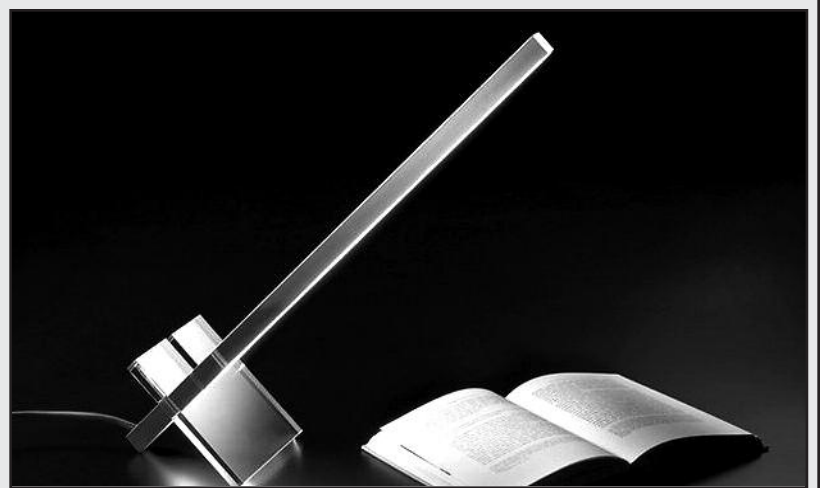
Anot kūrėjos Živilės Lukšaitės, „Light Stick“ minčiai išvystyti prireikė keletos mėnesių. „Pradžioje netikėtu atspirties tašku tapo vaza, į stalą besiremianti kampu, arba paprasčiau įvardijant – vilkelis pasyvioje padėtyje. Tai lėmė šviestuvo judėjimo ypatybę, o visuma susiliejo į minimalistinį ir apgalvotą sprendimą.“

Funkcijos ir raiškos pušiasvyra, paprastumas patraukė Milano parodos lankytojų ir dabartinių gamintojų dėmesį, nors buvo juntamas draugų, kolegų, šeimos palaikymas ir prieš visa tai. Džiugu, kad „Light Stick“ sudomino žmones, gavo galimybę įsitvirtinti rinkoje, nes jį projektavau kruopščiai ir su malonumu ir matau jį kaip dovaną vartotojams, kuriems ant stalo trūksta įdomesnio, prašmatnesnio šviestuvo.

„Dizaino inovacijų centras“ „pakaustė“ teisiniais, finansiniais, komunikaciniais klausimais ir galiausiai į pasaulį išleido STATUS“, – pasakoja studentė.

„Šviestuvo sumanymus produkto dizaino studentai kuria kasmet, tačiau tik prieš dvejus metus pirmą kartą septyni mūsų studentų darbai buvo pristatyti Milano parodos „Euroluce“ ekspozicijoje. „Light Stick“ šviestuvus tuomet sulaukė net trijų bendrovių atstovų susidomėjimo“, – sakė Ž. Lukšytės darbo vadovas, VDA produkto dizaino katedros dėstytojas Povilas Juškaitis.

Po šios parodos DIC užmezgė ryšius su bendrovėmis, galinčiomis tapti šių dizaino projektų pirkėjais. Po derybų su apšvietimo sprendimus rinkai siūlančia bendrove STATUS, tarp jos ir VDA buvo sudaryta ilgalaikė bendradarbiavimo sutartis. Joje numatyta, kad atlygis VDA sudarys tam tikrą procentą nuo „Light Stick“ pardavimų.

Živilės Lukšytės sukurtas šviestuvus.

Organizatorių nuotr.

APŽVALGOS

Dešimt Irako metų ir toliau

VADIM VOLOVOJ

Praėjo dešimt metų nuo JAV karinio įsiveržimo į Iraką pradžios (o paskutinis Amerikos kariuomenės karys paliko šią šalį tik 2011 m. pabaigoje). Gera proga prisiminti, nuo ko viskas prasidėjo (kokios buvo oficialios ir tikrosios šio Washington sprendimo priežastys) ir kuo viskas baigėsi, ir žvilgtelėti į artimiausią ateitį.

Jau po pirmojo JAV karo su Saddam Hussein dėl Kuveito išlaisvinimo iš Irako okupacijos buvo kalbų, kad darbas nebaigtas. Tuomet JAV vadovaujamos koalicijos pajėgos, veikiančios pagal JT Saugumo Tarybos leidimą, visiškai sutriuškino Irako armiją (pirmiausia – iš oro), sausumos pajėgos išvadavo Kuveitą ir užėmė apie dešimtadalį Irako teritorijos pietinėje dalyje (Basros apylinkėse). Žengti toliau – sostinės Bagdado link – tuometis JAV prezidentas Bush nesiryžo ir atitraukė koalicines pajėgas į Kuveito teritoriją. Tačiau jo sūnus Bush jaunesnysis 2003 m. kovo 20 d. tai padarė. Daug kas šiandien pamiršta, kaip atkakliai amerikiečiai bandė visam pasauliui įrodyti, kad Irake yra masinio naikinimo ginklų. Tuomečiam JAV Valstybės sekretoriui C. Powell turėtų būti ligi šiol gėda dėl spektaklio su mėgintuvėliais, kurį jis surengė Jungtinėje Tautose. Tada juo nepatikėjo ne tik Rusija, bet ir Paryžius bei Berlynas, ir tai leido apžvalgininkams prabilti apie transatlantinės vienybės skilimą ir vis ryškėjančius Europos (ypač senosios) ir Amerikos požiūrius į tarptautinius reikalus skirtumus. Šiame kontekste taip pat įdomu prisiminti, kad tuometis Lietuvos premjeras A. Brazauskas pareiškė: Jungtinių Valstijų pateikti įrodymai, jog Irakas turi masinio naikinimo ginklų, yra įtikinantys. Deja, istorija buvo skeptikų pusėje.

Sunku patikėti, kad JAV specialistai, žvalgyba ir aukščiausio rango politikai nežinojo tikros padėties. Kitaip tariant, tokie respublikonų „vanagai“ kaip šalies viceprezidentas D. Cheney ir gynybos ministras D. Rumsfeld greičiausiai tiesiog ieškojo daugiau ar mažiau įtikinamos priežasties kariniam įsiveržimui į Iraką. Koks gi buvo tikrasis jų veiksnys? Didelė dalis apžvalgininkų mano, kad tai nafta (paliekant nuošalyje amerikietiškos karinės pramonės ir įvairių kompanijų, susijusių su aukščiausiais JAV pareigūnais, interesus). Irakas iš tiesų turi labai daug šių išteklių, jo gavyba šalyje yra labai pigi. Tačiau pažiūrėkime, kokią vietą Irakas dabar užima pasaulyje pagal naftos eksportą. Pasaulinė naftos paros paklausa yra apie 90 mln. barelių, o Irakas tiekia apie 3 mln. barelių. Tai nemažas rodiklis, bet jis neleidžia sakyti, kad Irakas yra vienas iš pasaulyje pirmaujančių naftos rinkoje. Pradėdama karą, Amerika negalėjo nesuvokti, kad taip ir atsitiks dėl būtinybės po konflikto atkurti Irako naftos pramonę ir terorizmo (naftotiekių ir gamyklų sprogdinimo) grėsmės.

Tai kas, jeigu ne nafta? Didžiųjų Artimųjų Rytų demokratizacijos idėja, tikėtina, užvaldžiusi respublikonų gal-

Irako karas.

Scantix nuotr.

vas, kuri turbūt turėjo būti pratęsta Irane (apie tai, beje, neseniai pasakė ir buvęs Irake dirbusios TATENA grupės vadovas Hans Blix), bet žlugo? Po pergalingo žaibo karo, Saddam generolų išdavystės ir Irako kariuomenės išsilakstymo prasidėjo ilgas ir nuobodus partizaninis karas, kurio pagrindiniais dalyviais tapo ne tiek nušalinto, o vėliau „demokratiškai“ pakarto prezidento šalininkai, kiek įvairūs islamo radikalai teroristai, negalėję praleisti progos pakovoti su „kryžiuočiais“ (beje, karo strategus Irako kampanija dar labiau įtikino, kad greita okupacinė pergalė yra kelias į ateities pralaimėjimą, ir jo išvengti galima tik pasitraukus iškart po aktyvios konflikto fazės). Padėtį dar labiau komplikavo anksčiau prispaustų šiitų (juos iš karto pradėjo remti Iranas) ir kurdų priešprieša su sunitais dėl valdžios ir naftos. Kaip 2006 m. pareiškė Rusijos prezidentas V. Putin: „Mes labai nenorėtume turėti tokios pat demokratijos kaip Irake“, – ir buvo visiškai teisu.

Tačiau dar svarbesnė šiuo atveju yra ne jo, o Irako ir Amerikos gyventojų nuomonė. Irakiečiai sako, kad nors gavo daugiau laisvių, šalyje gerokai sumažėjo saugumo, o gyventojų apklausos rodo, kad dabartinė padėtis

daugeliui jų atrodo blogesnė nei prieš karą. „Amerikos kariai atėjo čia ir sunaikino mūsų miestus, mūsų visuomenę. Dabar mes kenčiame nuo skurdo“; „JAV įsiveržimas į Iraką buvo neteisingas. Mes turbūt būtume sugebėję nuversti režimą be jų pagalbos“; „Nuo tada, kai Amerikos daliniai įsiveržė į Iraką, visose gyvenimo srityse žengėme žingsnį atgal, nematome pažangos“; „Mes turime daugiau laisvių, laisvus rinkimus, bet išaugo terorizmo grėsmė, po karo atsirado ginkluotų grupuočių“. Akivaizdžiai pasikeitė ir paprastų amerikiečių požiūris. Remiantis televizijos kanalo CBS apklausa, 54 proc. apklaustųjų pažymėjo, kad JAV reikėjo laikytis atokiau nuo Irako, ir tik 38 proc. pateisino karą. Galima pastebėti, jog 2003 m. jį rėmė 69 proc. Amerikos gyventojų, o dabar tik 41 procentas mano, kad nubrėžti tikslai buvo pasiekti. Laikraštis „The New York Times“, komentuodamas vieną iš baisiausių strateginių Amerikos užsienio politikos klaidų, priminė apie 100,000 žuvusių irakiečių, 4,500 nužudytų ir 30,000 sužeistų JAV karių bei 2 trilijonus karui išleistų dolerių. Kartu laikraštyje pareikšta nuostaba, kad JAV valdančioji klasė tarsi pamiršo visa tai, o tokie veikėjai kaip D. Cheney

ir D. Rumsfeld bičiulis P. Wolfowitz vis dar mano, kad įsiveržimas į Iraką buvo teisingas žingsnis. Verta neužmiršti, jog popiežius Jonas Paulius II griežtai pasisakė prieš JAV įsiveržimą į Iraką ir 1991, ir 2003 m.

Dabar pats laikas pereiti prie ateities. JAV demokratai, žinoma, ne respublikonai, bet Irano lapas toli gražu nėra užverstas. Šalia toliau liepsnoja Sirija ir stiprėja kalbos apie neskraidymo zonos virš jos įvedimą. Tai ar JAV pasimokė iš savo klaidų Afganistane ir Irake? Pastaruoju metu susidaro išpūdis, kad nelabai. Prancūzijos ir Didžiosios Britanijos kantrybė beveik išseko (jos yra pasirošusios tiekti ginklus Sirijos sukilėliams, nepaisydamos draudimo tiekti ginklus abiem kariaujančioms pusėms). Jungtinės Valstijos kol kas nesiima aktyvesnių veiksmų, suprasdamos visuomenės karinį nepasitenkinimą ekonominio sunkmečio laikais, bet akivaizdžiai nori nuversti B. Assad režimą, o tai tik dar labiau padidintų nestabilumą Didžiųjų Artimųjų Rytų zonoje. Nesinori tikėti, kad kaip tik tai ir yra Amerikos tikslas. Norisi tikėti, kad B. Obama užteks išminties susilaikyti nuo naujo nepagalvoto žingsnio, bet garantiju, kad jis atlaikys šį išbandymą nėra.

Praėjus dešimtmečiui po JAV vadovaujama pajėgų įsiveržimo į Iraką pradžios, buvęs Jungtinių Tautų (JT) inspektorius Hans Blix paragino pasaulio galybes vengti padaryti tokią pačią klaidą pradėdant karą su Iranu, kuris, kaip nuogaustaujama, siekia pasigaminti branduolinių ginklų. H. Blix, parašęs knygą „Irako nuginklavimas“ (Disarming Iraq), ne kartą ragino atlikti daugiau patikrinimų prieš pradėdant karą toje Persijos įlankos šalyje. Jis įsitikinęs, jog tarptautinė bendruomenė turi dar mažiau įrodymų, kad yra atominių ginklų Irane, kuriam daromas tarptautinis spaudimas dėl prieštarų vertinamos branduolinės programos.

Žinoma, S. Hussein buvo, o B. Assad neabejotinai yra autoritarinis diktatorius (nors tai ir netrukdo Washington draugauti, pavyzdžiui, su „demokratiška“ Saudo Arabija), bet kartais iš dviejų blygybių reikia rinktis mažesnę. Karinis įsiveržimas į Siriją (tiesioginė ar pagal Libijos scenarijų) šiuo atveju dėl nenusipėjamų pasekmių vis dėlto yra didesnis blogis, bet „Sirijos draugų“ (įskaitant ir tarsi pavargusias nuo karų JAV) tai gali nesustabdyti ir po dešimties metų gali tekti prisiminti kitą „jubilių“ ir apgailstauti dėl jo klaidų.

Geopolitika.lt

**MUTUAL
FEDERAL BANK**

Namams paskolos, apdraustos sąskaitos

2212 West Cermak Road, Chicago, IL 60608
773-847-7747 * www.mutualfederalbank.com
Stephen M. Oksas, *President*

Patarnaujam Čikagos ir apylinkių lietuviams daugiau kaip 100 metų.

LIETUVA IR PASAULIS

Prasidėjo M. Lukšienės 100-čiui skirti renginiai

Vilnius (BNS) – Atminimo lentos atidengimu Vilniuje prasidėjo renginių ciklas Meilės Lukšienės 100-osioms gimimo metinėms. Ši sukaktis 2013 m. minima UNESCO šalyse. Balandžio 25–26 d. Lietuvos edukologijos universitete bei Vilniaus universitete vyko tarptautinė mokslinė konferencija „Ugdymas kultūros ir žmogaus raidos kryžkelėse: M. Lukšienės pedagoginio palikimo įžvalgos praeičiai, dabarčiai, ateičiai“, kurioje pranešimus skaitė žymūs Lietuvos ir užsienio mokslininkai.

Meilė Lukšienė.

ELTA nuotr.

V. Landsbergis ir E. Nekrošius – Garbės daktarai

Vilnius (ELTA) – Lietuvos nacionalinėje filharmonijoje balandžio 25-osios vakarą Lietuvos muzikos ir teatro akademijos (LMTA) Garbės daktarais buvo inauguruoti muzikologas profesorius Vytautas Landsbergis ir teatro režisierius Eimuntas Nekrošius.

Profesoriui, habilituotam daktarui V. Landsbergiui LMTA Garbės daktaro vardas sutektas už itin placius, aktualius ir originalius lietuvių kultūros tyrimus, nacionalinių verty-

bių iškelimą ir propagavimą tarptautiniu lygiu, įtaigią meninę, mokslinę, kultūrinę, visuomeninę ir švietėjišką raišką, neeilinius nuopelnus akademijai, valstybei ir pasauliui.

E. Nekrošius – pirmasis lietuvių teatro menininkas, kuriam suteikiamas akademinis Garbės daktaro (Doctorem Honoris Causa) vardas – taip LMTA įvertina išskirtinį šio režisieriaus talentą, neeilinius nuopelnus Lietuvos teatro raidai ir Lietuvos vardo garsinimą pasaulyje.

Susijungė Darbo ir Leiboristų partijos

Kėdainiai (ELTA) – Balandžio 24 d. Kėdainiuose vykusiame suvažiavime dėl mokesčių vengimo ir sukčiavimo teisiama Darbo partija susijungė su savo globojama, jaunimo organizacijos „Darbas“ pagrindu įkurta politine jėga – Leiboristų partija. Naujoji partija vadinsis Darbo partija (leiboristai), ji turės Darbo partijos logotipą. Suvažiavime išrinktas naujas partijos pirmininkas, juo tapo Seimo narys, Seimo pirmininko pirmasis pavaduotojas 31 metų Vytautas Gapšys. Nauja partija prisiims visas atsakomybes ir pareigas, kurios kils po susijungimo. Pagal susijungimo sąlygas

Darbo partijos ir Leiboristų partijos nariai automatiškai tapo Darbo partijos (leiboristų) nariais. Nauja partija vienys 17 380 narių. Buvusį Darbo partijos vadovą ir steigėją Viktor Uspasich žadama išrinkti garbės pirmininku per artimiausią partijos suvažiavimą spalio mėnesį. Tuo metu anksčiau žadėtas „Tvarkos ir teisingumo“ bei Darbo partijų susijungimas atidedamas. Opozicijos vadovas A. Kubilius įsitikinęs, kad susijungimas – tai bandymas išvengti baudžiamosios atsakomybės vadinamojoje juodosios Darbo partijos buhalterijos byloje.

Rusija gina Sausio 13-osios žudynių organizatorių

Vilnius (Alfa.lt) – Nuo Lietuvos teisingumo iš Austrijos bėgęs Sovietų Sąjungos ir Rusijos žvalgybos smogiamųjų pajėgų grupės „Alfa“ vadas KGB pulkininkas Michail Golovатов ir jo rėmėjai rengia teisinę gynybą. Prieš dvejus metus jis nuo Lietuvos teisingumo bėgo, dabar pats beldžiasi į jo duris. Tada Sausio 13-ąją siautėjusios sovietinės žvalgybos vadas M. Golovатов pagal Lietuvos išduotą Europos arešto orderį buvo sulaikytas Vienos oro uoste. Padedamas Rusijos ambasadoriaus karo nusikaltimais įtariamam pulkininkas spruko atgal į Rusiją vos tik Austrijos valdžia jam leido tai padaryti. Rusijos valstybės ginamą M. Golovатов Lietuvos pareigūnai nesėkmingai bando pasiekti nuo pat Sausio 13-osios. Jo pavardė minėta ir nuteistų šamokslininkų prieš Lietuvos valstybę – M. Burokevičiaus, J. Jarmalavičiaus ir kitų baudžiamosioje byloje. Lietuvai pakeitus įstatymus, Sausio 13-osios įvykiai tiriami kaip

Michail Golovатов.

Scanpix nuotr.

karo nusikaltimas. M. Golovатов įtariamam tarptautinės teisės draudžiamu elgesiu su žmonėmis – šiam nusikaltimui netaikoma senatis, jam gresia laisvės atėmimas iki gyvos galvos. M. Golovатов su įtarimais nesutinka ir nenori būti teisiamas už akių.

NATO ragina Pakistaną imtis veiksmų

Briuselis (ELTA) – NATO generalinis sekretorius Anders Fogh Rasmussen ragino Pakistaną griežčiau kovoti su kovotojais, kurie naudojami šalimi kaip antpuolių ir kaimyninį Afganistaną aikštelė. A. F. Rasmussen kalbėjo per susitikimą su Afganistano prezidentu Hamid Karzai JAV vadovaujamų diskusijų, skirtų sušvelninti įtampą tarp Afganistano ir Pakistano, išvakarėse. NATO vadovas teigė, kad NATO vadovaujamos Tarptautinės saugumo paramos pajėgos (ISAF) perduoda saugumą afganistaniečių pajėgoms. ISAF karinis vaidmuo pamažu tampa paramos vaidmeniu. NATO

kitų metų pabaigoje užbaigs karinę misiją Afganistane. Iki 2014-ųjų pabaigos iš Afganistano bus išvesti likę 100,000 ISAF karių. Kalbėdamas NATO būstinėje Briuselyje, A. F. Rasmussen sakė, kad Pakistanas ir Afganistanas turi abipusį interesą kovoje su ekstremizmu ir terorizmu pasienio teritorijoje. Afganistanas neabejotinai sugebės suteikti saugumą afganistaniečių žmonėms. Vasarį paviešintame slaptime NATO pranešime apie Islamabado ryšius su Talibanu Afganistane teigiama, kad talibams padeda pakistaniečių saugumo tarnybos. Pakistanas paneigė šį pranešimą.

Rusijos organizacijai skirta bauda

Maskva (BNS) – Rusijos teismas skyrė 300,000 rublių (apie 10,000 JAV dol.) baudą nevyriausybinei rinkimų stebėsenos organizacijai „Golos“. Nutartis paskelbta pirmoje byloje pagal įstatymą, reikalaujantį iš užsienio lėšų gaunančias organizacijas registruotis „užsienio agentėmis“. Maskvoje įsikūrusi organizacija „Golos“ (Balsas), stebinti Rusijoje vykstančius rinkimus ir viešinanti įtariamus pažeidimus, šios baudos sulaukė už tai, kad neužsiregistravo kaip „užsienio agentė“ pagal pernai parlamento priimtą prieštarinčią vertinamą įstatymą. „Golos“ neigia, kad jiems turi

būti taikomas užsienio agentų statusas ir pareikšė skųsianti teismo sprendimą. Rusijos parlamentas pernai priėmė įstatymą, įpareigojantį visas organizacijas, gaunančias lėšų iš užsienio ir dalyvaujančias politinėje veikloje, registruotis užsienio agentėmis, o aktyvistai piktnosį, kad šis žingsnis yra grįžimas į sovietinius laikus. „Golos“ supykde pareigūnus, tvirtindama, jog buvo didelio masto pažeidimų per 2011 m. vykusių parlamento ir 2012-ųjų prezidento rinkimus. Pastaruosius laimėjęs Vladimir Putin grįžo į Kremlių trečiai kadencijai.

Serbijos prezidentas atsiprašė dėl žudynių

Belgradas (BNS) – Nacionalistinių pažiūrų Serbijos prezidentas Tomislav Nikolič balandžio 25 d. pirma kartą asmeniškai atsiprašė už maždaug 1995 m. vykusias Srebrenicos žudynes, tačiau neįvardijo to nusikaltimo genocidu. Pernai gegužę išrinktas T. Nikolič sukėlė sambrūzdį Balkanų regione, atsisakydamas pripažinti, kad žudynės Bosnijoje, per kurias vietos serbų pajėgų aukomis tapo apie 8,000 musulmonų vyrų ir berniukų, buvo genocidas, nors tokį sprendimą yra priėmę du tarptauti-

niai teismai. Tuomet T. Nikolič sakė, kad Srebrenicoje nebuvo jokio genocido. Dar prieš penkerius metus T. Nikolič buvo aukšto rango narys nacionalistinėje Serbijos radikalų partijoje, kuri neigė, jog serbų pajėgos įvykdė nusikaltimų per Balkanų karus praeito amžiaus 10-ame dešimtmetyje. Karo metų Bosnijos serbų politiniai ir kariniai vadovai Radovan Karadžić bei Ratko Mladić šiuo metu teisiami už genocidą ir savo vaidmenį Srebrenicos žudynėse.

Izraelis skaitys turistų elektroninius laiškus

Jeruzalė (BNS) – Izraelio generalinė prokuratūra palaikino sumanymą leisti saugumo pareigūnams skaityti į šalies oro uostą atvykusių turistų elektroninius laiškus (tiesiai iš atvykėlių elektroninio pašto paskyrų) – taip tikimasi užtikrinti, kad į šalį nepateks maištininkai, skelbia „The Telegraph“. Toks sprendimas praeitais metais susilaukė nemenkos kritikos, kai Izraelio Ben-Guriono oro uoste keliems į Izraelį atvykusiems asmenims po ne vieną valandą oro uoste vykusio tardymo teko leisti pareigūnams perskaityti jų elektroni-

nus laiškus. Elektroninių laiškų skaitymo kritikai sako, jog tai daugiausia skirta musulmonams ir arabams, sumanyta siekiant atsiriboti nuo žmonių, palaikančių Palestinos valstybės idėją. Žmogaus teisių organizacijos teigia, kad asmeninės elektroninio pašto dėžutės patikra yra pasikėsinimas į asmens privatumą. Tai prilygsta privatumo teisės pažeidimui. Izraelis itin griežtai vykdo į šalį norinčių atvykti užsieniečių patikrą, ypač jeigu jie nori patekti į Izraelio užgrobtas Palestinos teritorijas Vakarų krante.

Teisiamas Kremliaus kritikas A. Navalny

Maskva (BNS) – Žymus Kremliaus kritikas Aleksej Navalny politiškai motyvuotais pavadinamais kečiamais kaltinimais ir juos atmetė. Svarbiausia prezidento Vladimir Putin diriguojamo teismo priežastis yra išstumti jį iš viešos politinės veiklos, – pareiškė A. Navalny teisme. Teisme

A. Navalny kaltinamas vadovavimu nusikalstamai grupei, kuri, anot tyrėjų, 2009 m. pasisavino 16 mln. rublių (500,000 JAV dol.) vertės medienos iš valstybinės kompanijos centrinėje Kirovo srityje. Jei bus nuteistas, jam gresia 10 metų kalėjimo.

ŠIRDIES IR KRAUJAGYSLIŲ

VIDAS J. NEMICKAS, MD
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

CHIRURGAJAI

DR. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PŪSLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
630-941-2609

GEDAS M. GRINIS, MD
Inkstų, pūslės ir prostatos gydymas bei chirurgija
Aurora Medical Center
10400 75 St., Kenosha, WI 53142
262-948-6990

VIDAUS LIGOS

EDMUNDAS VIŽINAS, MD, SC
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos susitarus

SURENDER LAL, MD
Specialybė - vidaus ligos
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Tel. 773-434-2123
Valandos susitarus

BENDRA PRAKTIKA

ANDRIUS KUDIRKA, MD, MPH
Bendros praktikos gydytojas
15300 West Ave. #221 South
Orland Park, IL 60462
708-590-5300
www.seimosgydytojas.com

AUSŲ, NOSIES, GERKLĖS LIGOS

VYTENIS GRYBAUSKAS, MD
SUSAN T. LYON, MD
Ausų, Nosies, Gerklės ligos,
Chirurgija, Klausos aparatai
7350 W. College Drive, Suite 208
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-9199

GINEKOLOGIJA

RAMONA C. MARSH, MD SC
Obstetrics & Gynecology
3825 Highland Avenue Suite 4A
Downers Grove, IL 60515
630-852-9400
Valandos susitarus

STUBURO IR SKAUSMO

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS-PRUNSKIS, MD
ANDREW J. YU, MD
SHINGO YANO, MD
CHADI YAACOUB, MD
ir partneriai Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių,
sužeidimų darbotvietėje bei kitų vietų
skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.

Itasca: 630-748-3300
Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Barrington: 847-852-2000
www.illinoispain.com

SKAUSMO GYDYMAS

DR. RENATA VARIKOJYTĖ
SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ
7600 W. College Drive
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-5550
Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių bei kitų
skausmų gydymas

AKIŲ LIGOS

ARAS ŽLIOBA, MD
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

LINAS SIDRYS, MD
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA – AKINIAI
2701 W 69th St., Chicago, IL
5850 W 111th St., Chicago Ridge, IL
Tel. 708-636-6622

DR. ELIGIJUS LELIS
Akių ligos ir chirurgija
1192 Walter St, Lemont, IL 60439
1051 Essington Rd. #200
Joliet, IL 60435
Tel. 815-723-1854

DR JAMES K CUTLER, OD
DR VIKTORIA V MILUNAS, OD
Akių ligos – chirurgija – akiniai
3033 W Jefferson, suite 101
Joliet, IL 60435
Tel. 815-729-9143

ODOS LIGŲ SPECIALISTAI

DR. K. JUCAS
Odos ligų specialistas gydo odos
teigiamus ir neigiamus auglius ir žaizdas.
Kosmetinė chirurgija.
3235 W. 111 St, Chicago, IL 60655
773-233-0744 arba 773-489-4441

WWW.SKYTRIP.NET
info@skytrip.net

773-663-4363

SIŪLOME:

- Pigiausi avia bilietai į Vilnių, Kauną, Palangą.
- Poilsinės kelionės, pažintiniai turai į Las Vegas, Florida, Havajus, Meksiką, Dominiką, Karibų salas.
- Kruizai.
- Skrydžiai iš Lietuvos.

KEPYKLA IR DELIKATESAI

6216 W. Archer Ave., Chicago, IL 60638
Tel. 773-581-8500

- Lietuviška duona ir raguoliai
- Vestuviniai ir įvairūs tortai
- Siunčiame mūsų produktus UPS
- Atidaryta 7 dienas per savaitę
- Aplankykite mūsų svetainę — www.racinebakery.com

“BAKE FOR ME” KAVINĖS

Kepyklos produktai ir užkandžiai miesto centre

321 N. Clark,
Chicago, IL 60654
312-644-7750

pirm. - penkt. nuo
6:30 v.r. iki 3:30 v.p.p.

4305 S. Halsted,
Chicago, IL 60609
773-624-9900

pirm. - penkt. nuo
6:30 v.r. iki 5:30 v.p.p.
šešt. nuo 8 v.r. iki 2 v.p.p.

Siūlome pigiausias skrydžius visomis oro linijomis
iš Čikagos ir kitų Amerikos miestų į

LIETUVĄ

www.vytistours.com

info@vytistours.com

1-800-778-9847

4024 235th St., Douglaston, NY 11363

Teiraukitės mūsų 2013 m. brošiūros. Ją galite patys išsispausdinti adresu:

www.vytistours.com

Speciali turstinė kelionė į Baltijos kraštus 2013 m. 6/25–7/6
Dėl informacijos skambinkite Ritai Penčylienei

Kainas sužinoti ir užsisakyti vietas galite
www.vytistours.com

Siūlome informaciją apie specialias nuolaidas
Atsiųskite savo el. pašto adresą

ATSTOVYBĖ ČIKAGOJE

Bronė Barakauskienė
Tel fax: 708-403-5717
mamabar3@aol.com

Rita Penčyliene
Tel fax: 708-923-0280
pencylar@comcast.net

tickets@doleris.com

1-800-514-9989

PIGIAUSI AVIA-BILIETAI Į LIETUVĄ IR EUROPA**SIŪLO DARBĄ****SIŪLOME DARBUS!**

Gail. seserų padėjėjoms
kompanionėms ir namų ruo-
šos darbininkėms.

Galima gyventi kartu arba atvykti
į darbą ir išvykti.

Kreiptis:
ALL CARE

Employment Agency
Tel. 773-736-7900

**SIŪLOME 10%
METINIŲ PALŪKANŲ**

Jūsų investicija yra apsaugota
Nekilnojamu Turtu.

Investuojate ne daugiau kaip
65–70 proc. visos turto vertės

Ilgametė patirtis ir daug laimingų klientų.

Dėl smulkesnės informacijos skambinkite
tel. 630-965-6608

autotradeusa
sales • export • rebuilding
www.autotradeusa.com

PADEDAME SURASTI, NUPIRKTI IR ATVEŽTI
AUTOMOBILIUS IŠ BET KURIO JAV AUKCIONO.
PERSIUNČIAME AUTOMOBILIUS IR DETALES.
ATLIEKAME AUTOMOBILIŲ REMONTĄ!
Tel. 708-430-4710, 630-774-1192

„Surašymas“ Nr. 17 atsakymas

Pažymėtuose langeliuose: NYKŠTUKAS.

„Draugo“ kryžiažodį „Surašymas“ Nr. 17 išsprendė ir mums atsakymus atsiuntė:

Jadvyga Savickas, Nashua, NH

Gražina Santoski, Chicago, IL

Oskaras Lašinskas, Montague, MA

Nuoširdžiai dėkojame sprendėjams.

Jūsų sprendimų atsakymų lauksime paštu: „Draugas“, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629-5589 arba el. paštu – redakcija@draugas.org ir faksu: 773-585-8284.

Vytautas Burkūnas, gyvenantis **Webster, NY**, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaukojo 55 dol. Nuoširdžiai Jums dėkojame už paramą.

Giedrė M. Gillespie, gyvenanti **Chicago, IL**, kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu atsiuntė 50 dol. Labai ačiū už paramą.

Rimas Rekašius, gyvenantis **Glenview, IL**, užsiprenumeravo „Draugą“ dar metams ir kartu paaukojo 50 dol. Nuoširdi padėka už paramą.

Danguolė Ilginytė, gyvenanti **Palos Hills, IL**, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaukojo 50 dol. Labai Jums ačiū už paramą.

Jonas Šarka, gyvenantis **Omaha NE**, kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu atsiuntė 50 dol. Nuoširdžiai dėkojame už paramą.

Gintautas Taoras, gyvenantis **Dover, NH**, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaukojo 50 dol. Esame Jums dėkingi už paramą.

Vitalis Petrušis, gyvenantis **Santa Monica, CA**, kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu atsiuntė 50 dol. Nuoširdi padėka už paramą.

SIŪLO DARBĄ

Skokie perkraustymo kompanijai reikalingi perkraustytojai, pagalbinkai ir vairuotojai. Geras atlyginimas ir išmokos! **Kreiptis: Golan's Dispatch, 3500 Jarvis, Skokie, nuo 9 val. r. iki 5 v. p. p.**

ĮVAIRŪS SKELBIMAI

• Moteris ieško žmonių priežiūros darbo tik savaitgaliais (gali pakeisti). Tvarkinga, legalūs dokumentai, vairuoja, skaniai gamina maistą. **Tel. 630-674-1545.**

• 53 metų vyras ieško šeštadienio ir sekmadienio pakeitimų pietiniuose rajonuose. Skaniai gamina maistą. Siūlyti įvairius variantus. **Tel. 773-387-7232.**

• Moteris ieško pagyvenusių žmonių priežiūros darbo. Legalūs dokumentai, patirtis, rekomendacijos. Gali išleisti atostogų, pakeisti savaitgaliais. Siūlyti įvairius variantus. **Tel. 773-441-5696.**

• 58 m. moteris ieško senelių priežiūros darbo su gyvenimu. Dokumentai, 5 metų patirtis. **Tel. 630-506-4479.**

**Skelbimų skyriaus
tel. 1-773-585-9500**

DANTŲ GYDYTOJAI

DR. AUŠRINĖ SCHNEIDER
DANTŲ GYDYTOJA
Kalbame lietuviškai
10 S. 640 Kingery Highway
Willowbrook, IL 60527
Tel. 630-323-2245
Valandos susitarus

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Road, Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 708-598-4055
Valandos susitarus

DR. RAMUNĖ MACIJAUŠKAS
Dantų gydytoja
9356 S. Roberts Road
Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-2131
Valandos susitarus

DR. DALIA E. CEPELĖ, DDS
Dantų gydytoja
10745 Winterset Dr.
Orland Park, IL 60467
708-873-9074
Valandos susitarus

DR. LINA POŠKUS
Dantų gydytoja
4635 W. 63 St., Chicago, IL
Tel. 773-735-7730
9201 Broadway Ave., Brookfield
Tel. 708-387-2020

PASLAUGOS

PARDAVIMAS IR TAISYMAS
MIGLINAS TV
GE/RCA ATSTOVYBĖ
2346 W. 69th Street
Tel. 773-776-1486

EUGENE C. DECKER, DDS, PC
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
**4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
55 E Washington, Ste 2401,
Chicago, IL**
Tel. 708-422-8260

DR. GAILĖ V. ČERNIAUSKAS
DANTŲ GYDYTOJA
Amerikos „TOP DENTIST“ 2009 M.
318 W. Touhy Avenue
Park Ridge, IL 60068
Tel. 847-692-2303
www.parkridgesmiles.com

PILNA DANTŲ PRIEŽIŪRA:

- implantai
- tiltai, karūnos, protezai
- vaikų dantų gydymas
- šaknies kanalų valymas
- chirurgija
- parodontozės specialistas kabinete
- kosmetinės procedūros — „veneers“, balinimas • TMJ/TMD gydymas

DR. DALIA JODWALIS
Dantų gydytoja
15543 W. 127th St.
Suite 101, Lemont, IL
Tel. 630-243-1010
Valandos susitarus

DR. JOVITA KERELIS
DR. DAIVA BIDVA
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101

REAL ESTATE

Century 21
Century 21
Accent Realty
10200 S. Cicero Ave.
Oak Lawn, Illinois 60453
Business: 708-423-9111
Fax: 708-423-9235
Cell: 708-945-9909
E-mail: astykuny@aol.com

ASTA T. MIKUNAS
Broker Associate

Profesionaliai ir sąžiningai patarnaujū įvairių nuosavybių pirkime ir pardavime mieste ir priemiesčiuose.

Nekilnojamojo Turto Agentas
ROMAS SNARSKIS – Sales Associate
Bob Calistri Real Estate
St. Petersburg, Florida
RJSA44@yahoo.com (727) 510-3715

Perku arba išsinuoju žemę
Lietuvoje, tinkamą ūkininkauti ir perku mišką. Apmokėjimas per banką. Sandorį galima atlikti Lietuvoje ir JAV.
Rolandas, tel. +370-616-93194

Siūlome automobilių gabenimą į visas pasaulio šalis, automobilių pirkimą iš visų JAV aukcionų, asmens turto perkraustymą 1-708-599-9680

ATLANTIC Express Corp.

SIUNTINIAI
Lithuania, Latvia, Estonia

Siuntinių priėmimo vietas:

Atlantic Express Chicago, 2719 W. 71 St., Chicago, IL 60629 Tel: 773-434-7919
Lithuanian Plaza, 9921 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL 60465 Tel: 708-599-9866
Kunigaikščių Užėiga, 6312 S. Harlem Ave, Summit, IL 60501 Tel: 708-594-5622
Bočių Menė, 14911 127th St., Lemont, IL 60439 (Dirba tik savaitgaliais)
Old Vilnius Café, 2601 75th St. Suite B, Darien, IL 60561 Tel: 630-324-6811
Rūta, 6551 South Cass Ave., Westmont, IL 60559 Tel: 630-964-7882
Always With Flowers, 1138 B S. State St., Lemont, IL 60439 Tel: 630-257-0339
Eurus Deli, 22 W. 535 Butterfield Rd., Glen Ellyn, IL 60137 Tel: 630-469-4290
Kalyna, 338 S. Rohlwing Rd., Palatine, IL 60067 Tel: 847-776-7766
Balalaika Mundelein, 368 Townline Rd., Mundelein, IL 60060 Tel: 847-566-6660
Kalinka, 714 S. Buffalo Grove Rd., Buffalo Grove, IL 60089 Tel: 847-793-1000
Back to Nature, 303 E. Dundee Rd., Wheeling, IL 60090 Tel: 847-520-7777

Asmeninių siuntų tel.: **708-907-3000**

Siuntinių paėmimas iš namų: **630-774-2136**

Centrinio ofiso adresas.:
8801 S. 78th Ave, Bridgeview, IL 60455

DRAUGO FONDAS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO IL 60629 • Tel.: 773-585-9500

Draugo fondas ir jo reikšmė

Per Draugo fondo veiklos dvidešimtmetį turėjome daug vajų ir į juos atsiliepi didelis būrys „Draugo“ skaitytojų, kurie tiek seniau, tiek dabar palaiko laikraščio „gyvybę“. Ačiū Dievui ir Draugo fondo nariams, kad prieš dvidešimtmetį pradėtas Draugo fondas susilaukia aukų.

103 metų sulaukęs „Draugas“ dar nerodo senatvės ženklų. Jo turinys ir išvaizda nuolat gerinama. Gausūs mūsų lietuviškos veiklos aprašymai bei pranešimai apie renginius aiškiai rodo, kad laikraštis lietuvių išeivijai dar labai reikalingas. Tai – svarbiausias mūsų tarpusavio ryšys, tiltas, jungiantis mus su Lietuva, su jos žmonių skausmais ir gerove.

Vokuose su aukomis Draugo fondui ateina ir trumpos padėkos žinutės už puikų laikraštį ir linkėjimai, kad „Draugas“ ilgai gyvuotų. Gal ne visiems skaitytojams patinka kiekvieno laikraščio „Draugas“ turinys – esame skirtingų skonių ir skirtingų nuomonių, tačiau jo paskirtis – tarnauti išeivijos interesams bei krikščioniškų vertybių išlaikymui, įpareigoja kiekvieną susipratusį lietuvi būti „Draugo“ skaitytoju ir jo rėmėju per Draugo fondą.

„Draugo“ leidėjus liūdina mirties pranešimai, nes mirusiųjų vietos nebeužima nauji prenumeratoriai. Liūdina ir tai, kad kai kurie tautiečiai, vengdami prenumeruoti „Draugą“, skaitydami pasiskolintą laikraštį, nesupranta, kad „Draugo“ ateitis priklauso ir nuo prenumeratorių skaičiaus.

Prašome ne tik „Draugo“ skaitytojus, bet ir visas organizacijas pagal išgales paremti DF, išrašant čekį „Draugas foundation“ vardu, Čekį siųsti adresu: 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Marija Remienė
DF tarybos pirmininkė

Pavasario vajaus įnašai

Su 2,000 dolerių Algis ir Teresė Kazlauskai, garbės nariai , iš viso 5,805 dol., Orland Park, IL	kienę, iš viso 300 dol., Boston, MA Bronius ir Stasė Vaškėliai, iš viso 100 dol., St. Petersburg Beach, FL
Su 200 dolerių Mečys Mikutaitis, iš viso 949 dol., Chicago, IL	Su 50 dolerių Henrikas ir Ilona Lauciai, iš viso 990 dol., Union Pier, MI Dr. Algis ir Jūratė Norvilos, iš viso 660 dol., Oak Lawn, IL
Su 100 dolerių Paulius ir Birutė Gyliai, garbės nariai , iš viso 2,250 dol., Lacey, WA Dr. Nijolė Bražėnas-Paranetto, iš viso 700 dol., Sparkill, NY	Henrikas ir Ilona Lauciai a. a. Antano Lipskio atminimui 50 dol., Union Pier, MI
So. Boston Lithuanian Citizen Assoc. per išdininkę Ioną Baranaus-	Su 25 dolerių Vytautas ir Dalia Černiai, Glendale, CA

DF nuoširdžiai dėkoja visiems aukotojams

Nelegalūs imigrantai turi vilties

Atkelta iš 1 psl.

„Svajonių aktas“

Lietuvių kilmės senatorius Dick Durbin dėjo daug pastangų, kad į dviejų partijų svarstybas būtų įtrauktas „Svajonių aktas – „The Dream act“, – įstatymas, rinktiniais studentams imigrantams suteikiantis galimybę reikšmingai prisidėti kuriant Amerikos gerbūvį. Šiandien įstatymo leidėjams pateikiama „Svajonių akto“ versija suteiktų studentams galimybę įgyti pilietybę per penkerius metus jeigu jie:

– atvyko į JAV būdami vaikai (15 metų ar jaunesni)

– jau gyveno JAV prieš 2011 m. gruodžio 31 d.

– baigė gimnaziją ar išlaikė bendro lavinimosi egzaminą („General Educational Development test – GED)

– toliau tęsia aukštuosius mokslus ar tarnauja kariuomenėje

Pagal šį įstatymą, „svajotojams“ („Dreamers“), kurie nelegaliai atvyko būdami vaikai, laikinai bus suteiktas legalus statusas („Deferred Action for Childhood Arrivals“ – DACA). „Svajotojai“, kurie buvo deportuoti, galės legaliai įsitvirtinti krašte, jeigu jie atitiks naujo įstatymo reikalavimus – nepaisant to, kad jie buvo deportuoti. Šis įstatymas taipogi panaikintų draudimą atskiroms valstijoms suteikti stipendijas jose gyvenantiems imigrantams be dokumentų.

Amerikos darbuotojų apsauga

Senatoriaus Dick Durbin teikiama įstatyme yra ir nemažai saugiklių, liečiančių amerikiečius darbininkus. Šios apsaugos priemonės reikalauja, kad darbdaviai, kurie naudojami H-1B ir L vizų programomis, prieš ieškodami užsieniečių darbininkų pirmiausia samdytų kvalifikuotus Amerikos darbininkus; padidintų algas samdomiems pagal H-1B programas; firmos, kurios naudojami tarpininkų paslaugomis, negalėtų papildomai samdyti užsieniečių darbininkų, jeigu 50% jų darbo jėgos sudaro H-1B darbininkai; negalėtų pakeisti Amerikos darbininkų samdo-

mais pagal H-1B programą – nebent amerikiečių procentas išliktų tas pats ar būtų didesnis; suteiktų Darbo departamentui galias peržiūrėti H-1B ir L vizų programas, įskaitant teisę patikrinti H-1B programomis besinaudojančias bendroves.

Papildomos pataisos

Dick Durbin taipogi įvedė papildomas pataisas šiame įstatyme, kad mūsų imigracijos sistema taptų labiau bešališka, galėtų suteikti apsaugą pabėgėliams ir šeimyninės prievartos aukoms. Jis taip pat siekia, kad būtų pertvarkyti imigraciniai teismai ir užtikrinta teisinė konsultacija.

„The Border Security, Economic Opportunity, and Immigration Modernization Act“ taipogi remia senatoriai Chuck Schumer (demokratas, New York), John McCain (respublikonas, Arizona), Robert Menendez (demokratas, New Jersey), Marco Rubio (respublikonas, Florida), Michael Bennet (demokratas, Connecticut) bei Jeff Flake (respublikonas, Arizona).

* * *

Richard Joseph „Dick“ Durbin (g. 1944 m. lapkričio 21 d. East St. Louis, IL) – vyresnysis pagal rangą JAV senatorius iš Illinois valstijos. Jis yra vienas iš valdančios demokratų partijos lyderių, antras pagal svarbumą po Senato daugumos lyderio Harry Reid iš Nevada valstijos. Dick Durbin daugumos išrinktas prižiūrėti, kad partijos nariai balsuotų taip, kaip pageidauja partijos vadovybė.

Durbin tėvas buvo airių kilmės William Durbin, mama Ona Kutkaitė (Ann Kutkin) – lietuvė, gimusi Jurbarko. Jis 1966 m. baigė bakalauro studijas Georgetown universitete. 1969 m. tame pačiame universitete įgijo teisininko laipsnį ir pradėjo dirbti teisinėje srityje Illinois valstijoje.

Durbin yra katalikas, vedęs, jo žmona – Loretta Schaefer.

Paruošė Raimundas Marius Lapas

GEGUŽĖS 18 d. (šeštadienį) PLC FONDO SALĖJE

7 val. v.

14911 127TH ST, LEMONT, IL 60439

KONCERTUOJA

BIGBENDAS

GINTARAS

Solistai: Rasa Zubreckaitė, Jolanta Baniienė, Vladas Gusevas, Nijolė Penikaitė, Laisvida Ruidienė.

Svečiuose – „Svajonės“ mergaičių kvartetas Garso operatorius **Arūnas Končius**

Po koncerto – šokiai! Veiks baras.

ĮĖJIMAS: \$25 Koncerto dieną: \$30

Bilietus galite įsigyti: **Rūta** (630-964-7882) • **Lietuvėlė** (630-324-6811) • **Smilga** (630-427-0929)
• **Lithuanian Plaza** (708-599-9866) • **Kunigaikščių Užėja** (708-594-5622)

Jaunajai kartai rūpi tremtinių kapai

ARNAS MARCINKUS

Stipri, pilietiška ir patriotiška jaunoji karta, jos noras ir entuziazmas pasisemti stiprybės ir patirties iš tėvų, senelių, prosenelių bei viltis išsaugoti dalelę lietuvių tautos ir tų, kurie prievarta nublokšti tūkstančius kilometrų nuo Lietuvos užgeso nebeišvydę gimtųjų namų – tai projektas „Misija Sibiras“.

Jau aštuntus metus iš eilės grupelė jaunų žmonių leidžiasi į tūkstančių tautiečių amžino poilsio vieta tapusio Sibiro platybes. Kasmet labdaros ir paramos fondo „Jauniems“ organizuojamame projekte norą dalyvauti pareiškia per tūkstantį visame pasaulyje gyvenančių lietuvių. Tačiau į galutinę ekspedicijos komandą patenka keliolika labiausiai motyvuotų, pilietiškumu ir patriotiškumu degančių žmonių.

Šiomet į tautiečių tremties vietas Rusijos Federacijos Tiumenės srityje

išvyks jau 12-oji šio projekto ekspedicija. Traukinys iš Vilniaus geležinkelio stoties pajudės liepos 17-ąją – Pasaulio lietuvių vienybės dieną. Po visą pasaulį išsibarstęs Lietuvos jaunimas šiomet bus suburtas vardan kilnaus – aplankyti ir sutvarkyti sparčiai nuo žemės paviršiaus nykstančias lietuvių tremtinių amžino poilsio vietas.

„Misija Sibiras“ – tai naujoji Lietuvos karta. Tai žmonės, kurie dėl galimybės įnešti savo indėlį į istorinės atminties išsaugojimą ir puoselėjimą ryžtasi jų gyvenimą keičiančiai keilionei. Tai jaunimas, kuris po ekspedicijos stačia galva pasineria į tikrąją misiją – savo išgyvenimais ir patirtimi dalinasi šalies ir užsienio mokyklose, universitetuose, organizacijose. Taip apie galimybę puoselėti tautos atminimą kasmet išgirsta vis daugiau tiek Lietuvoje, tiek išeivijoje gyvenančių tautiečių.

Projektas auga ir plečiasi tik geranoriškų žmonių aukos dėka. Net ir

PRENUMERUOKIME IR SKAITYKIME

„DRAUGĄ“!

„Draugą“ atmintime savo testamentu.

*Jėzau, atmink mane,
Nužengęs savo karalystėn...*

A † A
PETRAS P. KAZLAUSKAS

Mirė 2013 m. balandžio 25 d.
Nuliūdę liko: žmona Irena, vaikai Vida ir Algis, vaikaičiai Justinas ir Elytė bei visi giminės.
Laidotuvės gegužės 10 d.

Liūdinti šeima

Veikliam JAV Lietuvių Bendruomenės nariui, buvusiam Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininkui

A † A
Dr. VYTAUTUI BIELIAUSKUI

mirus, reiškiamo gilią užuojautą jo dukrai, JAV LB KV narei DANELEI VIDUTIENEI, visai šeimai, giminėms, bendruomenininkams, draugams bei pažįstamiems.

JAV LB Krašto valdyba

Arno Marcinkaus nuotraukos

mažiausias indėlis projekto dalyviui leidžia surengti ekspedicijos pristatymą ir savo patirtį perduoti tūkstančiams jaunų žmonių. Šiemet visi norintys galės tapti projekto dalimi įsigiję unikalius „Misija Sibiras“ marškinėlius. Visos už juos surinktos lėšos bus skirtos ekspedicijos organizavimo ir projekto pristatymams skirtoms išlaidoms.

„Misija Sibiras“ – daugiau nei ekspedicija. Tai lietuviybės, pilietiškumo, patriotiškumo ir istorinės atminties puoselėjimo misija. Daugiau informacijos apie projektą – www.misijasibiras.lt

Arnas Marcinkus – labdaros ir paramos fondo „Jauniems“ direktorius. www.jauniems.lt

A † A

Dr. LEONILDA SVILAITĖ
GIEDRAITIENĖ

Mirė 2013 m. balandžio 19 d. E. Northport, New York, sulaukusi 98 metų.

Dr. Giedraitienė gimė 1915 m. sausio 29 d. Juozo ir Marijos Nemickaitės Svilių šeimoje, Drageliškės kaime tarp Dusetų ir Utenos. Leonilda buvo vyriausia iš keturių vaikų (kiti – a. a. brolis Juozas ir dvynukai Vytautas ir Birutė Lukošienė, kurie gyvena Kanadoje).

Leonilda lankė Utenos Saulės gimnaziją, po to įstojo į Vytauto Didžiojo universitetą Kaune, kurį baigė 1937 m. su medicinos diplomu. Priklausė Ateitininkų organizacijai ir aktyviai reikėsi „Gajos“ korporacijos draugijoje. Kaune dirbo medike.

1941 m. ištekėjo už advokato Juozo Giedraičio (1910–2008), su kuriuo susilaukė sūnaus Rimo (1942 m.) ir dukters Aldonos (1951 m.).

1944 m. spalį, gresiant Sovietų okupacijai, su šeima pasitraukė į Vakarų. Gyveno Vokietijos britų zonoje, dirbo medike Eckenford ir Klein Wittensee. 1949 m. šeima gavo teisę atvykti į JAV. Apsigyveno Hartford, CT. Leonės tėveliai pasiliko tėviškėje. Tėvelis buvo ištremtas į gulagą Rusijos Karagandos srityje.

1958 m. Leonilda įgijo New York valstijos medicinos licenciją ir ilgus metus dirbo Northport Veteranų ligoninėje, kartu dėstė mediciną State University Stony Brook. 1981 m. JAV Veteranų administracija už puikias paslaugas JAV veteranų pacientams, dr. Giedraitienei paskyrė „Heart and Hand“ premiją.

Dirbdama savo profesijoje ir augindama šeimą, dr. Giedraitienė ilgus metus pirmininkavo Lietuvių Gydytojų draugijai New York.

Dr. Giedraitienės pelenai bus palaidoti Delhi, Kanados Ontario valstijoje, šeimos kape.

Velionė paliko sūnų Rimą, marčią Kristiną, dukrą Aldoną, keturis anūkus ir šešis proanūkius.

Šeštadienį, balandžio 27 d. Šv. Antano Paduviečio bažnyčioje, E. Northport, New York, bus atnašaujamos šv. Mišios. Po Mišių, kviečiami į šeimos pietus Smithtown, New York.

Liūdinti šeima

PETKUS & SON
FUNERAL DIRECTORS

SUMMIT, 7300 W. ARCHER AVE.

CICERO, 5940 W. 35 ST.

LEMONT, 12401 S. ARCHER AVE. (& DERBY RD.)

EVERGREEN PARK, 2929 W. 87 ST.

TINLEY PARK, 16600 S. OAK PARK AVE.

NATIONWIDE TOLL FREE (nemokamas)

Tel. 1-800-994-7600

www.petkusfuneralhomes.com

ALLIANCE – GAIDAS – DAIMID
FUNERAL HOME

4330 S. California Ave, Chicago, IL 60632

Priešais Švč. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčia

773-523-0440 Call us 1st

Stanislaw Krozel Licensed Funeral Director Since 1993

Atnaujintos salės. Skubiais atvejais ir dėl kitų vietovių skambinkite 24 val. per parą.

Kremavimas nuo \$1,395. Pašarvojimas tą pačią dieną – \$2,495 ir 1 nakties tradicinio šarvojimo paketas – \$3,495.

* Į kainą neįeina karstas ir kitos paslaugos. * Šias kainas gausite, paminėję šį skelbimą.

DOBILAS FUNERAL SERVICES

Šarūnas Dobilas

630-804-9093 • dobilasfunerals.com

Visos laidotuvių paslaugos; Kūno/Pelenų pervežimas į Lietuvą.

Čikagos mieste ir jos apylinkėse

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

■ **Brighton Park Švč. Mergelės Marijos** Nekaltojo Prasidėjimo bažnyčioje (2745 W. 44th St., Chicago, IL) sekmadienį, balandžio 28 d., 10 val. r. šv. Mišias atnašaus kun. Gediminas Keršys. Gegužės 5 d. 10 val. r. šv. Mišios bus skirtos Motinos dienai. Po Mišių parapijos salėje vaišinsimės suneštinėmis vaišėmis.

■ **JAV LB Lemont apylinkės Socialinių** reikalų skyrius trečiądienį, gegužės 1 d. d., 1 val. p. p. kviečia visus į PLC skaityklą, kur bus rodomas filmas apie Punksko miestelį Lenkijoje.

■ **Amerikos lietuvių Tautinė sąjunga** išleido knygą „Tautinės minties keliu“ (sudarytojas Vytautas Radžius), kurios suktuvės Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre (5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636) vyks gegužės 19 d. 12 val. p. p. Bus meninė programa ir vaišės. Maloniai kviečiame dalyvauti.

■ **Gegužės 3 d., penktadienį, 7 val. v. Pasaulio lietuvių centro** pokylių salėje (14911 127th St., Lemont, IL) vyks tėvo A. Saulaičio, SJ knygos „Slenkstis. Pokalbiai su Antanu Saulaičiu, SJ“, kurią parengė „Mažosios studijos“ bendradarbiė Jūratė Kuodytė, suktuvės. Tel. informacijai: 630-257-5613.

A. a. Irenos Bliūdžius Vadopalaitės atminimui pagerbti suaukotus 1,240 dol., jos šeima skyrė „Lietuvos vaikų vilčiai“, „Lietuvos vaikų vilties“ komitetas nuoširdžiai dėkoja aukotojams ir reiškia užuojautą Irenos šeimai ir artimiesiems.

SKELBIMAI

California Lithuanian Credit Union

2.00 % 3 metų CD

2.25 % 3 metų IRA CD

Santa Monica, California

Tel. 310-828-7095

info@clcu.org

Valdžios apdrausta iki \$250,000

Advokatas

VYTENIS LIETUVNINKAS

4536 W. 63 Street

Chicago, IL 60629

(Skersai gatvės nuo „Draugo“)

Tel. 773-284-0100

Skelbimų skyriaus tel. 1-773-585-9500

Namams pirkti paskolos

duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais. Kreipkitės į

Mutual Federal Bank,

2212 West Cermak Road.

Tel. (773) 847-7747

■ **Gegužės 19 d., sekmadienį, 2 val. p.** p. Rudolph Ganz Memorial Hall, Roosevelt University (430 S. Michigan Ave., Chicago), „Auditorium Theater“ patalpoje (7 aukštas) vyks meno ansamblio „Dainava“ koncertas.

IŠ ARTI IR TOLI...

■ **Gegužės 11–12 dienomis nuo 11 val. r.** iki 6 val. v. Catonsville Armory (130 Mellor Ave., Catonsville, MD) vyks Baltimoro lietuvių festivalis. Daugiau informacijos – „Facebook“ – Baltimore.Lithuanian.Festival arba el. paštu: Baltimore.lithuanian.festival@gmail.com bei tinklalapyje: www.lithuanianfestival.org

■ **Gegužės 18 d. švęsti Gatvės muzikos** dieną kviečia folkloro grupės „Mustard's Retreat“ ir „Iš Rytų šalelės“. Koncerto pradžia 6:15 val. v., vieta – Šv. Trejybės bažnyčios kiemas (53 Capitol Ave., Hartford, CT). 7 val. v. Šv. Trejybės parapijos salėje vyks šių folkloro grupių vakaronė. Po vakaronės – vaišės. Daugiau informacijos suteiks Neringa Pangonytė tel. 203-909-4696 arba el. paštu neringa2@yahoo.com

Šį savaitgalį Čikagos „Merchandise Mart“ vyksta XVI Tarptautinė senienų mugė (Antique Show), kurioje dalyvauja ir autoritetinga galerija „Hilligoss Galleries“. Šalia anksčiau dešimtmečių autorių darbų galerija pristato ir kelių šiandienos dailininkų darbus, tarp jų ir lietuviškas Rasos Kluonius tapybą.

Nuotraukoje: lietuviškas Rasos Kluonius ir galerijos „Hilligoss Galleries“ savininkas Tom Hilligoss prie Rasos paveikslo.

Dainiaus Skripkausko nuotr.

Balandžio 21 d. solistai: bosas Liudas Mikalauskas, (k.) ir tenoras Mindaugas Zimkus (d.) giedoja per šv. Mišias Brighton Park, Švč. Mergelės Marijos Nekaltojo Prasidėjimo bažnyčioje. Vargonavo Algimantas Barniškis (vid.).

Ligitos Barniškienės nuotr.

SKELBIMAI

Lietuvos Našlaičių Globos komitetas praneša, kad balandžio mėn. aukojo: \$2,350 – Mary, Mother of God Parish, Scranton, PA. \$300 – Aldona Bradley, Newport Beach, CA. \$200 – Regina ir Richard Slepety, Brick, NJ. \$150 – Mildred C. Helt, Blue Bell, PA; Danutė ir Romas Puodžiūnai, Lockport, IL. \$20 – Ritonė Rudaitienė, Le-

mont, IL (a. a. dr. Janinos Jakševičienės atminimui). Ačiū už Jūsų paramą Lietuvoje vargstantiems vaikams. Esame nuoširdžiai Jums dėkingi, kad Jūs jiems palengvinate jų padėtį. **Lietuvos Našlaičių Globos komitetas (Lithuanian Orphan Care). Fed. Tax ID #35-412419, 2711 W. 71st St., Chicago, IL 60629, tel. 773-476-2655.**

Los Angeles Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos mokiniai ir mokytojai pasveikino naują arkivyskupą Gintarą Grušą. Kaip žinia, G. Grušas užaugo Los Angeles, čia lankė mokyklą, dalyvavo Ateitininkų ir jaunimo veikloje.

Joey Chavit nuotr.